

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, január 24.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérlők: A válság kulisszatitkai.
A budgetvita befejezése.
Egy aradmegyei hitbizomány árverése.
A néppárt sajtópöre.
A lóvasut reformjai.
Udvari összeköttetések.
Arad a Polónyi-afférben.
A beteg feleség.
Tárca: Ilyen a férfi! Irta: Lia.

A válság kulisszatitkai.

(Budapesti levél.)

Budapest, január 23.

A véderővita óta nem volt olyan lázban a főváros, mint most. Amerre megyünk: villamoson, kávéházakban, üzletekben egy a beszéd tárgya: Polónyi. Színházak dolgai, primadonnaheccsek és egyéb napi szenzációk nem érdekelnak senkit. Polónyi és ismét Polónyi az érdeklődés központja. Beavatottak és avatattak egyaránt bámulva konstatálják, hogy a közélet tisztaságának a jelszava igen rosszul ütött be: piszok és szenny mindenfelé. A korrupciónak és panamáknak áradata hömpölyög végig a fórumon. Aki tudnak, menekülnek előle. Andrassy már megy.

Azokban a politikai körökben, ahol a Polónyi ügy minden szövevényét ismerik, sok érdekességet beszélnek a bukott ember bukásának részleteiről. A kulisszatitkok érdekességeinek elsője az, hogy Polónyi már régóta bukott ember. Megbukott akkor, mikor elkoboztatta a Világ-

szabadságot s az elkobzást követő interpellációra adott feleletében kiadta a sajtószabadság megszorításának jelszavát. O, aki kinevezése után így fogadta az újságírókat: „Uraim, mindent önöknek köszönhetünk!”, — ő vállalkozott erre a feladatra, amelyre más magyar politikus sohasem vállalkozott volna, noha tudva levő, hogy a kormány több tagja előtt rokonszenves ez az eszme. Ezért tartották eddig is Polónyit, ámbár Andrassy mindig fázott a gráci affér, a Zsupánszky-eset és a Füzesséry-ügy hőseitől.

A sajtószabadság elleni nyilatkozat Polónyi eilenségévé tett minden verbeli újságíró. Még azok is, akik lapjuk politikai pártállása folytán kénytelenek voltak a sötét kalandor védelmére kelni, azok is fogcsikorgatva irtak jót a koalíció szemfényvesztőjéről s nem mulasztották el, hogy a sorok közt valahogyan kifejezést ne adjanak érzelmeiknek. A hangulat pedig lassan, de biztosan Polónyi ellen fordult. Meglátszott már ez a fővárosi községi választásoknál, ahol Polónyiek csufos kudarcot vallottak. Az igazságügy-miniszter már ekkor bukott ember volt. Csak egy erős lökés kellett, hogy kiröpüljön alula a bársonyszék.

Hozzájárult ehhez az a kudarc is, amely a Piósz vád alá helyezésének kérdésében érte Polónyit. Azután jött a király budapesti látogatása, amely alkalom volt arra, hogy az uralkodó súlyos szemrehányásokkal illessa Polónyit, aki tudva levőleg ekkor jelentette ki, hogy ő min-

denkor kész eszköze az udvarnak. Az aulikus 48-as éme gyászos szereplése még jobban meglazította alatta a talajt. Nem tartotta ekkor már más, csak az, ami miatt most is görcsösen ragaszkodik hozzá Wexerle: az, hogy Polónyi birtokában van a királlyal kötött paktum minden adatának. A kormány, ismervé kétes jellemű tagjának bosszuálló természetét, nem mert és nem mer megválni tőle, mert félt, hogy leleplezi a féltve őrzött titkokat, melyek képesek egyszerre népszerűtlenné tenni az egész kabinetet.

Azután jött a Halmos botrány, utána pedig Lengyel Zoltán leleplezései. Egyik sem volt új dolog. Mindenki ismerte a panamákat, sőt a Schönberger báróné ügye sem volt titok. A Lengyel Zoltán által közölt levelet Vámszky Vilmos már hetekkel ezelőtt felmutatta a budapesti büntetőtörvényszék előtt. Hanem a nyilvános és konkrét vád: az gyilkolt. A nagy kókler erkölcsi hulláját már ki is terítették.

Érdekes, hogy honnan szerezte Polónyi a Schönberger bárónéval ígért összeget. Mikor a bécsi értesülések megszerzéséről volt szó, a vezérő-bizottság egyik ülésén Polónyi Géza szóba hozta, hogy ő nyélbe tudná ütni a dolgot, csak hogy ez pénzbe kerül. Így történt, hogy a tisztalelkű, jámbor magyar leányok lelkesedésével összegyűjtött tulipán-pénzből adtak Polónyi Gézának ötvenezer koronát. Polónyi Géza a viharvert Schönberger báróné Wallenstein Róza számára szánta a magyar szüzek garasából való pénzt.

Ilyen a férfi!

Irta: Lia.

Rolla, a hitvány, vérszegény bankárleány csillogó szemmel vette ki a dobozból fehér mirtus koszorúját. A karikagyűrű hónapok óta ott fényelt az ujján és már csak alig egy hét választotta el esküvője napjától.

Még csak pár éjszakát tölt csupán fehér leányszobájában fehér álmok között. Aztán egy teljesen új élet nyílik meg előtte, behatol egy eddig ismeretlen élet titkaiba, rejte-lyeibe.

Már teljesen elkészült számára minden, amire egy fiatal asszonynak szüksége van. Gyönyörű, drága csipkés kelengyéje ott fehérlett piros mahagoni zongoráján. Mesés izlésű pongyoláit sorjában felpróbálta. O szépnek, érdekesnek látta magát mindegyikben, pedig oly nagy volt a diszharmonia a ruhák és saját igénytelen alakja között. Semmi bája a szép nemnek nem volt rajta. Csak éppen a szeméi voltak érdekesek, csak ezekben ragyogott valami bűvös fény. Az egész leány különben egy hitvány, fejletlen teremtmény volt, örökösen fehér arccal és vértelen ajakkal.

Tárnok Gyula, a vőlegénye éppen ellentéte volt neki. Erőteljes, herkules természetű, szilárd akaratú férfi volt.

És vajjon ezt a daliás, szikár, életerős fér-

fit boldogítani tudja-e majd ennek a vézna teremtménynek csókja, ölelése??...

A míg Rolla édes merengéssel gondolt közelgő boldogságára, addig messze tőle egy külvárosi ház szegényes szobájában egy leány sirt.

— No hát mi lef téged? — szólt rá szigorú, kiméletlen hangon egy pápaszemes, un-szimpatikus arcú asszony.

A leány megrázkódott.

— Semmi néni... Semmi... — felelte remegve.

Ne tagadd! Látom rajtad, hogy bánt valami. Vagy talán titkolózni akarsz előttem? Hát ezt érdemlem meg tőled?

A leány vonagló ajkára harapott. Kezeit fájdalmas nyugtalansággal tördelni kezdte, miközben töredelmes hangon rebegte:

Én itt hagytam magam Tera néni. Visz-szamegyek csöndes kis szülőfalumba. Ott lesz nekem a legjobb. Nem kell ez a cifra nyomor-ságos városi élet. Nyugalom után vágyom. Reggelként majd kimegyek édes jó szüleim-hez a temetőbe. Ki tudja, mennyire el van hanyagolva az a két sirhant. O, én szegény, jó szerettem!

— Azt mondom neked, vedd ki a fejed-ből ezt a gondolatot. Örölnöd kellene, hogy a fővárosban vagy. Mi lesz veled ott ab-

ban a kihalt faluban? Elve el akarod temetni magad?

— Igen, — felelte rezignáltan a leány és az asztalra hajította fejét.

— Nos hát beszélj tovább. Rövid felele-tedből még nem értek semmit. Azt mondd meg, hogy mi indított ez oktan elhatáro-zásra?

A leány megrettent az asszony szigorú hangjától. De aztán erőt véve magán, vontatot-tan szótagolva folytató:

— Megundorodtam a főváros levegőjétől. Hazug-ággal, bünnel, alattomosággal van tele. Bármerre lépjen az ember, mindenütt hazugság, bűn... Menekülni akarok ez elől oda, csön-des szülőhelyemre, ahol még tiszták, őszinték az emberek. Telve vagyok a világ zajával, az emberek hazug képmutatásával. Nin szigasság! Nincs! Nincsenek őszinte lelkek e földön. Ha-mis, álsok az egész világ. A jónak szenvednie kell, míg a gonosz, erkölcstelen felemelt fejjel, mosolygó arccal boldogan éli világát. Hol itt az igazság?!

A leány szép vonásu, formás arca iszonyu lelki küzdelmeket árult el és remegő kezét görcsösen mellőre szorítva, fájdalmas hangon susogta:

— O édes Tera néni én nagy szenvedek!

A szigorú arcú asszony hideg tekintete e szavakra mintha kissé felolvadt volna és most már gyöngédebb hangon kérde:

A pénzt azonban nem kapta meg a báróné. Az igazságügy legfőbb őre zsebre vágta az összeget és egy szaldírozott expenzótával fizette ki kémjét. Mind sűrűbbé váltak az összetűzések Polónyi Géza és Schönberger báróné közt, nemcsak azért, mert a bárónének ekkor már sikerült „főnt megértetni, hogy ha Polónyi Géza ur bent lesz a kabinetben, akkor szeretett királyunk nyugodt lehet a magyar viszonyokat illetőleg”, — nemcsak azért, mert a cél el volt érve, hanem azért is, mert Polónyi Géza újabb összeköttetést kapott a Burgban. Ismeretes, hogy Polónyi jó barátságban van Visontay Soma képviselővel. Az is ismeretes, hogy Visontai ügyvédje Lujza hercegasszony-nak, valamint Fülöp hercegnek: dr. Bachrach bécsi ügyvéd. A két fél ügyvédje, felük jól felfogott érdekében szíves viszonyt tart fenn egymással. Az pedig szintén ismeretes, hogy Schratt Katalin szűk körében az egyik állandó vendég: a Bachrach házaspár. Ismeretes végül, hogy Polónyi Visontainak adta át ungvári mandátumát s így, meg lehet találni a fonalat azon tényhez, hogy Schratt Katalin legutóbbi látogatásakor Polónyi Géza naponta kuglerrel és virággal kedveskedett a kitűnő bécsi művésznőnek.

Ez vezetett oda, hogy Schönberger báróné boszúból megmutatta Polónyi leveleit Fényes László hírlapírónak, aki átszolgáltatta a válságot okozó okmányt Lengyel Zoltánnak.

A botrány most már annyira megnőtt, hogy Wekerle, aki legmakacsabban ragaszkodik Polónyihoz, tegnap bizalmas környezetben így nyilatkozott:

— En Polónyinak igen jó barátja vagyok s ki is tartottam mellette egy bizonyos pontig, de *Juristics Miklósa* nem akarok lenni.

Beavatott körökben mondják, hogy az udvar nem szívesen látja Polónyit, sőt most már határozottan ellene fordult s egyedül Ferenc Ferdinánd tartja őt. De hogy megtarthatja e, az kérdés. Annyi biztos, hogy Konopist ura szívesen lát a reakció aklában minden megtért demagógot.

A budgetvita befejezése.

Gyorsan, gyorsan!

(A képviselőház ülése)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Az január 13

A folyosói vihar még alszik. Nincs, aki ébresztsze. Alig néhány képviselő van a folyosón s ugyanannyi gyülekezik az ülésteremben, amikor *Justh* elnök az ülést megnyitja. Egy beavatott nyilatkozik a krízisről, amely erjedőben van. Ki fog törni a költségvetés tárgyalása után, amely hadirohammal közeledik a befejezéshez. A beavatott szerint Polónyi nem akar megvárni tárcájától s ez teszi szükségessé, hogy *Wekerle* az egész kabinet lemondásával megy a király elé. Szerdai nap lévén, interpelláció is akad. Somogyi Aladár kíváncsi rá, hogy mikor terelik a színművészet ügyét a közoktatásügyi tárcához.

A nagy részvétlenség feltűnő. Jósok szerint a krízis jele ez. Az is krízis, hogy *Wekerle* miniszterelnök és *Zichy* Aladár gróf miniszter elmerültek a beszélgetésbe. Az is krízis, hogy *Zichy* gróf miniszter fölmege az elnöki emelvényre és hosszan beszél *Justh* Gyula elnökkel.

Közből vigan siklik a pénzügyi költségvetés tárgyalása.

Tudósításunk a következő:

(A boritaladó ellen.)

Justh Gyula elnök az ülést megnyitja. Napirenden van a pénzügyi budget tárgyalása.

Hoitsy Pál előadó: Szakszerűen ismerteti a költségvetést.

Bernáth Béla: A boritaladót csökkenteni kell, mivel olcsóbbá teszik a bor árát és így csökkentik a pálinkafogyasztást. A boritaladó kivetésénél a gazdákkal sok méltánytalanság történik. A gazdának ma már kisüsten nem szabad szeszt főznie. Mindent meg kell tenni a magyar bor hírének megőrzésére. Súlyos dolog, hogy azokat a gazdákat, akik a parlagi földeket szőlőkkel ültetik be, a finánc törvény egész sor zaklatásnak teszi ki. Ezeken a bajokon segíteni úgy lehet, hogy előnyben részesítik a szőlőket ültető gazdákat s eltörlik a boritaladót. (Ellenmondások.) Az országnak a bor-eladás erős jövedelmi forrása és ezt meg kell könnyíteni. Benyújtja az alábbi határozati javaslatot:

— Utasítsák a pénzügyminiszter, hogy a boritaladó eltörléséről szóló törvényjavaslatot haladéktalanul terjessze a képviselőház elé. (Zajos ellenmondások.)

Bernáth azzal fejezte be a beszédét, hogy kéri a határozati javaslat elfogadását, a költségvetést pedig megszavazza, mert nem akarja megbontani a koalíciót. (Élénk derűtség.)
Wekerle Sándor: Így nem lehet gazdálkodni! Tessék a dolgot a párt elé vinni!

(Vége a vitának.)

Lázár Pál: A budgetvita érdekében a költségvetési évet nem január, hanem március elején kellene kezdeni. Őva int, hogy hiteleinknek forrását Ausztriában keressük. Ujabb költségeink felvételénél forduljunk nyugat felé. A fogyasztási adókat demokratizálni kell. Az elsőrendű szükségleteket mentesíteni kell a nagyobb adóktól. Szól a vastermelésről s megjósolja, hogy a mostani vas-ércbányászat mellett 47 év múlva nem lesz vasunk. Ezért meg kell nehezíteni a vaskivitelt. A költségvetést elfogadja.

Babó Mihály: A megyei pénztárak visszaállítását sürgeti s azt ajánlja, hogy az egész házbéradót újra rendezzék.

Az elnök: A vitát bezárja.

(*Wekerle* beszél.)

Wekerle Sándor: A költségvetési év megváltoztatását nem találja célszerűnek; a költségvetési évről össze kell esnie az adózási évről és az adózási évről a társadalmi szokásokhoz kell alkalmazkodniok. A változásokon se érnek el sokat. Évek óta nem voltak nyugodt viszonyok nálunk s így természetes, hogy a budgettárgyalások hosszabb ideig tartanak. Ha normális állapotba kerülünk, a budgetet két-három hónap alatt el lehet intézni. A budget megváltoztatásának kérdése két-három évtized óta napirenden van. Most állami bevételeink úgy folynak be, hogy nemcsak folyó költségeinket fedezhetjük azokból, de beruházásaink első részét is azokból fedezhetjük, tehát kölcsön felvételére egyelőre szükség nincs. Az is igaz, hogy a kormány nagy akciókra készül, de ha kedvező konjunktúráink lesznek, kész lesz kölcsönt felvenni. Az adóreformok kérdésére tér át. Ezeknek szükségét elismeri s azok a program lényeges részét képezik. Az átfogó, általános adóreformmal behatóan foglalkozik s sajnálja, hogy eddig még kész javaslattal nem jöhetett, de ezt máról holnapra megcsinálni nem lehet. Reméli azonban, hogy reformjavaslatát a nyári szünet előtt beterjesztheti. Minden adóreform jelentékeny áldozatokat igényel legalább öt-hat évi átmeneti idő alatt. Az egyenes adóknál 12–14 millió korona lesz a jövedelemfogyás, a fogyasztási adóknál 16–18 millió. A borfogyasztási adó kérdése állandó gondját képezi. A hegyaljai bor értékesítése nagyon nehéz s erre az adó leszállítása befolyással nincs. Mindent el fog követni, hogy a községek kezén legyenek a fogyasztási adók s így a gazdák ne legyenek zaklatásnak kitéve. Gondoskodni fog a borhamisítások megnehezítéséről. A szőlőkölcsonők

— És miért szenvedsz?

— Mert hittem annak a férfinak. Mert emléke belevésődött mélyen a lelkembe és most nem tudom ezt eltűnni... Semmikép. Hogy ámitott mindig! Hogy elkápráztatta a lelkem hazug szavaival. Mennyire könyörgött, hogy higgyek neki és szeressem őt. Oly áthatva, oly lázasan remegő hangon beszélt mindig, hogy nem kételkedhettem szavaiban. És én gyöngye lelkű, tehetetlen leány hittem neki! Mikor érezte, hogy rabja vagyok, hogy hatalmába kerítette lelkemet, arra akart birni, hogy látogassam meg őt saját lakásán...

Szava itt elcsuklott. Irtózat, megvetés, fájdalom és harag égett tekintetében. Kibomlott, hullámos szőke hajfürtjeivel eltakarta arcát, mintha valami borzalmas látvány gyötörné.

— És te a hívására elmentél? — kérdezte a méltatlankodás hangján az asszony.

A leány sötét szemei e kérdésre felvilantak és a megsértet női önérzet hangján szólt:

— Hát feltételeznéd-e rólam ezt Tera néni? Hát olyanok képzel engem? Nem mentem. Enyelegve, kedveskedő hangon többször rá akart birni erre, de persze mindannyiszor -- eredménytelenül. Ezután lassan érezni kezdtem, hogy hidegen, kimérten viselkedik irányomban, minem csak teljesen itt hagyott. Ah, a gyalá-

zatos! A szeretőjévé akart tenni, egyéb szándéka tán nem is volt irántam.

— Hát ezt honnan gondold? — szakította félbe az asszony, mialatt pápaszemét tisztította. Talán képzelődsz?

— Bár csak képzelődés lenne — sóhajtá megtörtén a leány. Hullámosan dagadó keble lihegni kezdett, fogai halálos remegéssel vacogtak, míg az előtte fekvő ujságot kezébe véve és erre rámutatva szólt:

— Innen tudom. Ez megmagyaráz nekem mindent. Olvassa csak el — szólt s ujjával rámutatott egy hirre.

Az asszony megigazította szemüvegét és lassan kiböngészte a következő sorokat:

„Tárnok Gyula kulturmérnök, e hó 15-én vezeti oltár elé Dervarics Rolla kisasszonyt.”

— O a csalfa, a hűtlen! — nyöszörögte keserűen a leány. Csak ki tudnám vetni emléket a szívemből. Csak ne szeretném oly nagyon!

És mialatt a szép viruló hajadon betegszívének érzelmeivel küzdött, addig az a férfi, aki teljesen megmetyekezte életét, ott ült a sápadt, vértelen bankár leány mellett, aki édes merengéssel hajtotta vállára fejét és kezével végigsimítva völgyégye arcát, a boldogságtól reszkető hangon kérdezte:

— Mondd, nagyon szeretsz, Gyulám?

A férfi megremegett a hideg csontos kéz

érintésétől s úgy érezte, mintha valami torlán szorította volna a választ, de aztán kevés szünet után lassan, bizonytalan hangon szólt:

— Szeretlek.

De amint e szót kiejtette, szemrehányóan megszólalt lelkében egy hang: „Nem gondold meg, hogy mit cselekszel? Két lelked akarsz a kárhozatba sodorni? Egyet már belésodortál. Ezt azért hagytad el, mert szegény. A szépség, jószág, e két tulajdonság nem volt elég neked. Fény, pompa után vágyódtál. És im megtaláltad ezt. De nem gondolsz arra, hogy ezzel egy újabb áldozatot sodorsz a kárhozatba?...”

— Miért vagy oly hallgatag? — kérdezte tőle Rolla aggódó tekintettel.

A férfi feleszmélt gondolataiból.

— Valami eszembe jutott. Hivatalos dollog...

— Ugy? Akkor megengedem, hogy gondolkodj róla tovább — szólt szerényen a leány.

A férfi homloka egy percre elsötétült. És ki tudja, talán e percben épp az a másik, rózsás arcú, bámulatosan telt idomu, mosolygó fiatal leány lebegett lelki szemei előtt és talán éppen arra gondolt, hogy ennek a csókja, ölése tudná csak őt igazán boldogítani...

kezelésénél a legmesszebbmenő méltányossággal fog eljárni. A boritaladó eltörlésének kijelentésébe bele nem mehet, annál inkább, mert ez a legkevesebb befolyással lehet azokra a borokra, melyeknek értékesítése éppen a legnehezebb. Azonban az iparosmunkások által lakott rajonokban gondoskodni fog arról, hogy a boritaladó tételeit mérsékeljék, hogy ezzel a pálinkafogyasztástól elvonjuk őket. A kormány organikus reformokra kész s így kéri a határozati javaslatok mellőzését. A megyei pénztárak visszaállításának kérdésében megjegyzi, hogy azt sem lehet kiszakítva megoldani, hanem együtt az egész megyei adminisztráció rendezésével. A kartellekről szólva, azon nem segít a vámok leszállítása. Ő is tud arról, hogy a vasércnek kimerülése küszöbön van. Ezelőtt tizenöt évvel azt mondták a tudósok, hogy 30 év múlva következik be ez az idő. Tévedett tehát Lázár, amikor ő most még mindig 47 évet helyezett kilátásba.

Lázár Pál: De hiszen azóta emelkedett a vasfogyasztás! (Viharos derűtlenség.)

Wekerle Sándor: Annál inkább! Ő mindent el fog követni, hogy a vasércnek megóvassanak az elpusztulástól. Kéri a költségvetés elfogadását.

Bernáth Béla: Visszavonja határozati javaslatát.

Ezután általánosságban megszavazta a Ház a pénzügyi budgetet.

(A részletes tárgyalás.)

A részletes tárgyalás során

Bozók Árpád: Azt kívánja, hogy minden járásbíróság székhelyén legyen adóhivatal.

A bányászati tételénél

Visy Ferenc: Azt panasolja, hogy a bányászok a nyugdíjalapba sokkal nagyobb összeget fizetnek be, mint más állami alkalmazottak.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Gondja lesz rá, hogy ezeken az állapotokon segítsen.

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

(Gyors szavazás.)

Szünet után az illeték tételénél Bozók Árpád kéri a minisztert, hogy a cseresznyeszőlőseknél töröljék el az illetéket.

Eber Antal ugyanezt kéri a kölcsönszerződésekre kiterjeszteni.

Wekerle Sándor kijelenti, hogy a csereilletek eltörléséről legközelebb törvényjavaslatot terjeszt be. A kölcsönszerződési illeték elengedéséről esetről-esetre fog intézkedni.

A tételeket ezután vita nélkül elfogadták. Elnök javaslatára holnap mentelmi, vicinális és kereskedelmi ügyeket tárgyalnak.

Wekerle Sándor miniszterelnök betérjeszti az appropriációs törvényjavaslatot.

(A szűnőszet dolga.)

Szünet után Somogyi Aladár interpellációt intéz a kultuszminiszterhez a színészetnek a kultuszminisztériumba való átutalása tárgyában.

Apponyi Albert gróf azonnal válaszolt. Kijelenti, hogy a Ház határozatát tiszteletben tartja, de szíves elnézést kér, mert a határozatot csak a nyáron hajthatja végre. Az egész színészet átvételéről van szó, ami sok dolggal jár. A jövő évi költségvetésben azonban a színészet már a kultusztárcában fog szerepelni.

A Ház a választ tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A jamaikai földrengés.

London, január 23. A kingstoni polgármester a város polgárainak nevében levelet intézett Davis tengernagyhoz, mely levélben sajnálatának ad kifejezést a jamaikai incidens felett s felkéri a tengernagyot, hogy a szigetet ne hagyja el és ne ütközzék meg egy ember magatartása felett, kit a szerencsétlenség folytán ráháramlott felelősség idegessé tett. Davis tengernagy köszönetet mondott a polgármesternek és kijelentette, hogy a sziget autonómiát tiszteletben kell tartania.

A beteg feleség.

Dráma az életből.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23.

Nagyon boldogtalan családi életet élt Skieber Henrik, egy szegény fővárosi kocsisember a feleségével, Csaplovics Eszterrel. Az asszony tavaly beteg lett és kórházba kellett mennie. Ezalatt az idő alatt a férj állítólag szerelmi viszonyt kezdett egy szomszédasszonyával, özvegy Török Jánosnéval s amikor felesége felgyógyulva haza akart térni, nem szívesen látta a jöttét. Örökös volt a viszálykodás közöttük ettől fogva s a beteges asszonynak olykor a saját szemével kellett látni, mint szerelmeskedik Skieber a kedvesével. Egyszer rajtaérte őket, amint éppen ölelkedtek s a férj feléje kiáltott: — Te ugyanis meghalsz s ez lesz a feleségem!

Skiebernének nem volt maradása a házban s maga mellé véve a két gyermekét, csakhamar elhagyta az urát. De elhatározta, hogy bosszút áll hűtlenségeért. A múlt év augusztus 12-én, miután már hetekkel előbb revolvért vásárolt, Skieberné az utcán férjére lőtt, de nem találta.

Még két lövést tett s noha ezek is célt tévesztettek, a merénylő asszonyt letartóztatták és bíróság elé került. Az esküdszéki tárgyaláson, melyen Doleschall bíró elnökölt, a vádlott nő tanúkkal is igazolta, hogy mint bánt vele a férje s emiatt keseredett el. Az esküdtek Bognár Mátás dr. védelme után felmentő verdiktet hoztak s miután ez alapon a bíróság szintén felmentő ítéletet hozott, Skiebernét rögtön szabadlábra helyezték.

A szabaduló szegény asszonynak az esküdtek összegyűjtötték maguk közt 74 koronát, amit rögtön átadtak neki s ezzel bocsájtották útjára.

Egy aradmegyei hitbizomány árverése.

A Königsseg-birtokokat eladták.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

Nagyon érdekes árverés volt ma Borosjenőn a kir. járásbíróság hivatalában. Árverés alá került ugyanis a gróf Königsseg-család rothenfelsi ágának ingatlanokból álló aradmegyei hitbizománya, amely Borosjenőn, továbbá Tauc, Nádas és Duud községek határában fekszik.

Hitbizományt elárverezni tudvalevőleg nem lehet, csupán a felosztás kimondása után. Ehhez azonban királyi engedelem szükséges, ami nagyon nehezen szerezhető meg és nem is igen volt még eset rá, hogy a hitbizománytulajdonosok a hitbizomány felosztását kérték volna. A jelen esetben nem is erről van szó, hanem arról, hogy az eddig ingatlanokban lévő hitbizomány készpénzzé tétessék és így kezeltessek tovább. A gróf Königsseg-családot erre az elhatározásra az indította, hogy a borosjenői és a tauci ingatlanok jelenlegi viszonyok között nem eléggé jövedelmezőek. Az ingatlan eladásáért kapott készpénz jóval nagyobb jövedelmet fog hajtani a családnak.

Az árverés elrendelése iránt a gróf Königsseg-család még a múlt évben az aradi kir. törvényszékhez, mint hitbizományi bírósághoz fordult, amely a kérelem indokai alapján az önkéntes árverést el is rendelte és erről végzésileg értesítette az érdekelteket és a borosjenői kir. járásbíróság telekkönyvi hatóságát.

Az összes birtokok kikiáltási ára — az épületek és egyéb felszerelésekkel együtt — 1,244.300 korona 95 fillér volt és ezen az összegben vette is meg a mai árverésen a hitbizományt Königsseg Fidéi gróf, a birtokok eddigi kezelője. Az árverésen más ajánlattevő nem is volt.

A vételárat a vevő köteles három egyenlő részben és pedig az első az árverésnek a hitbizományi bíróság által történt jóváhagyásától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 3 hó alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számított 6 hó alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt, betéti kérvény kapcsán a buttyini kir. adóhivatalnál mint telekkönyvi letétpénztárnál befizetni, amely után a hitbizományi rendelkezések szerint fogja a birtokokkal egyenértékű tőkét kamatoztatni és kamatait a jogosultaknak kifizetni.

A néppárt sajtópöre.

Elítélt ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23.

A Hét című hetilap 1905. júniusi számában Szász Zsombor függetlenségi képviselő cikket írt, amelyben hasznosnak mondotta az élelmes és szívós galíciai népnek bevándorlását. Az Alkotmány című néppárti lapban másnap Bónicz Ferenc akkori szerkesztő, a sajtóirodának egyik mostani tudósítója „Megint ők” címen cikket írt s ebben nagyon nekivágott a zsidó hitfelekezetnek s Oroszországgal fenyegetőzött s cikkét így fejezte be: A ti váratok piszokból és sárból épült, míg a mienk gránitból.

Erről a cikkről Csillag Károly dr. szabadkai ügyvéd az ottani Bácsország szerkesztője Vázsonyi Vilmosnak egy válaszából értesült s nyomban cikket írt, válaszul az Alkotmánynak. E cikk többek között ezeket mondja:

„Vázsonyi már elhárította magáról azt a vádat, hogy a néppárti disznósorda egyik főhajtsárjával csókolózott volna, de azért az Alkotmány emberirtó kutyáiból nem irtható ki a gyűlölködés és amint az orosz gazság, úgy ők is üldözik azt a vallást, amelyből a megváltó született. A néppártnak ezen tollal nekivadult bitangságai orosz mintára szeretnék berendezni ezt az országot. Vajjon nincsenek ott a zsidók, ha hazafias munkát kell végezni?! Hiába, a kutya csak kutya marad!”

Bónicz erre levelet írt Csillagnak s felhívta, nevezze meg, vajjon kire értette a sértő kifejezéseket. Aki magára veszi, volt Csillagnak rövid válasza.

Az Alkotmány volt szerkesztője ekkor sajtóutján elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt pörölte a szabadkai törvényszéknél Csillag Károlyt, a kit azonban a bíróság felmentett, mert a bevádolt rágalmazás Bónicz cikkéből bizonyítást nyert. A szegedi kir. tábla ugyancsak felmentette a vádlott szerkesztőt.

A kir. Kuria Bernáth Géza másodelnök vezetésével ma tárgyalta az ezen ügyben benyújtott semmisségi panaszokat s Küchler Gyula koronaügyész helyettes indítványa ellenére megsemmisítette mindkét alsófoku ítéletet és vétkezésnek mondotta Csillag Károly drt a becsületsértésben. A legfőbb bíróság a vádlott szerkesztőt 40 korona fő és 20 kor. mellék pénzbüntetésre ítélte s kimondotta, hogy bár az inkriminált rágalmazás bizonyítva lett a vádlott által, a becsületsértés azonban az alsóbíróságok ítéletében is nyert megállapítást s mivelhogy ezek bizonyítása meg sem kíséreltetett, a vádlottat abban vétkezésnek kimondani kellett.

Polónyi menekülése.

(A folyosó hangulata — A biztos válság. — Bécs a botrányról — Uj szépséghibák. — A Róza szerepe — A becsapott báróné. — A mentő minisztertartás — Polónyi marad. — „Csekélység volt az egész.” — Biról utra?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 23.

A botrányok áradata után, a legkomolyabban hangzó válság hírek után ma ismét kiderült, hogy tréfa volt minden, szelid, ártatlan tréfa. Nincs válság, nincs botrány, Andrássy marad, Polónyi nem megy. Az igazság őre, aki tegnap a függetlenségi pártkörben irtózva tiltakozott az ellen, hogy bíróság elé menjen, ma meggondolta a dolgot. Megy a bíróság elé, megkeresni a becsületét. Azzal a bizonyos „gyengéd nyomással” sikerülni is fog kireparálni az összes szépséghibákat, mert hiszen Polónyi Gézának van annyi esze, hogy nem esküdtszék elé viszi az ügyet. Minden újság három napig tart: a botrány a feljelentés után lassanként elalszik s bizony igen kevés ember gondol reá két-három hónap múlva, hogy mi is volt az a híres Halmos—Lengyel—Polónyi komédia.

Szóval nincs kormányválság és Magyarország tovább is az az ember őrzi az igazságot, aki panamázás, zsarolás, kémkedés, orgazdaság, hazugság és ezernyi más váddal terhelten Szilágyi Dezső örökébe merésztelt ülni. Az az ember, akiről a külföld úgy vélekedik, hogy szereplése többet ártott Magyarországnak, mint az abszolutizmus ötven esztendeje.

Aki azonban azt hiszi, hogy ezzel minden befejeződött, az téved. Minden politikával foglalkozó ember tudja, hogy Polónyi minden cáfolat, minden minisztertartási határozat és minden pör ellenére is bukott ember. A koalíciós kormány nem akarta elejteni, nem akarta megalázni, akinek a hatalmat köszönheti. De azért Polónyi bukott ember, akinek előbb vagy utóbb, ilyen, vagy olyan címen, de mennie kell.

A Polónyi-ügyről következő tudósításunk számol be:

A folyosó.

Hogy megváltozott a világ a t. Házban tegnapról mára! Tegnap még Polónyi volt az üldözött ártatlanság, akik rosszat mondtak rá, azok voltak a „maffia”, ma pedig már nem akad egy hang sem, amely őt védené és a néppárt legapróbb káplánjai sem mernek már „zsidó maffia”-ról beszélni. Hát persze, most már Andrássy Gyulát, Zichy Aladárt és az egész kormányt is bele kellene sorozni ebbe a maffiába.

(A bukás ürügye.)

Már találtak is a benfentesek politikai ürügyet, amiért komolyan elejthetik Polónyit. Azt mondják, hogy ő reparálhatlan hibát követett el, amikor expozéjában olyan javaslatokról beszélt, amelyekről előzetesen halavány sejtelmek sem voltak a kormánynak. Például a határidős üzletekre vonatkozó programjával egyenesen magára bősztette Wekerlét. Azonkívül pedig olyan nyilatkozatokat is tett programjában, melyekre a királytól nem kapott fölhatalmazást és ezért a király megharagudott rá.

Hát persze, hogy mindezt csak most jött rá a kormány, az inkriminált beszéd elhangzása után hat nappal, amikor már ugyis megbukott Polónyi — egyéb okok miatt.

Akad a folyosón egy rossznyelvű politikus, aki a bukásnak ezt a magyarázatát adta:

— Polónyinak azért kellett megbuknia, mert minisztertársainak útjában állott. A többi miniszterek ugyanis már rég valóságos belső titkos tanácsosok lehettek volna, de Polónyi miatt nem lehettek. Tehát kilöki a társaságból, hogy végre kegyelmes urak lehessenek.

(Szeccselő a 48-as pártban.)

A Házban egyébként nagyon csendes volt eleinte a hangulat, amint az szokott lenni olyan időkben, amikor nagy dolgok főnek titokban, de még senki sem tud semmi bizonyosat. Az egyik pillanatban azt hallja az ember, hogy a kormány már véglegesen megbukott, a másik pillanatban pedig, hogy kutyabaja sincsen... Ej, ilyen időkben jó, ha az ember lakatot tesz a szájára. Ha itt-ott összetalálkoznak is, csak suttogva beszélnek és szétrebbennek, amint újságíró tűnik fel a látóhatáron.

Most tehát van kelete az ártatlan tréfának, amin jól esik nevetniök azoknak, akik — nem tudják, hogy sirniok kellene-e, vagy nevetniök.

A déli órákban a folyosó ismét izgalmas és szenvedelmes viták színhelye volt. Beszéltek, hogy a kormány mai miniszteri tanácskozásán Polónyi beadja lemondását. Mindjárt híresztelték is, hogy utódja Günther Antal jelenlegi államtitkár lesz. Az államtitkári széket az alkotmánypárt egy ügyvédtagjával akarja betölteni, míg a függetlenségi képviselők ismét függetlenségi államtitkárt óhajtanak.

Polónyi lemondásával egyidejűleg elterjedt az a hír is, hogy Andrássy is lemond. Egy függetlenségi képviselő egy nagy csoport előtt e hirre vonatkozólag a következőket mondja:

— Ha Andrássy ebben az ügyben lemond és lemondását elfogadják, akkor a függetlenségi pártból kilépünk. Leszünk vagy nyolcvan.

(Kossuth ellen?)

— Egy másik nagy vitatkozó csoportban Szatmári Mór odament Sándor Pálhoz és így szólt hozzá:

— Hát ti most már Kossuth Ferenc ellen támadtok?

— Ki mondja ezt az örültséget, — felelte Sándor Pál. Ez ellen a leghatározottabban tiltakozom nemcsak a magam, de a Vázsonyi Vilmos nevében is. Inkább levágom a kezemet, sem hogy Kossuth ellen támadjak, vagy a Kossuth név kultuszát sértsem. Erről szó sem lehet. Mi tiszteljük és becsüljük Kossuthot. Polónyi, az megint más. Polónyi Géza önönmagának volt a bakója. Ő maga végezte ki magát. Hiszen Halmos nyilatkozatát egyedül a B. H. örököltette meg, már pedig ez az újság nem vádolható azzal, hogy tulságos barátsággal volna a demokraták iránt.

A folyosó másik végén Olay Lajos és Papp Elek tárgyalták Polónyi dolgát. Papp azt mondta, hogy Polónyit nem lehet elejteni és hogy fölösleges neki a bíróság elé menni. Olay erre így replikázott:

En őrült mentem a bíróság elé, holott csak egyszerű képviselő vagyok. Hát Polónyinak nem kell becsületét keresnie? Az igazság ügyminiszter becsületét szabadon lehet támadni.

A vitatkozók körül állók mind helyeselték Olay felfogását.

Bécs a Polónyi-ügyről.

Az osztrák politikai világ és közvélemény rendkívül nagy érdeklődést tanúsít a magyar válság iránt. Bécsben behatóan foglalkoznak a Polónyi-ügy minden fázisával és kíváncsian várják a botrány fejleményeit.

(A lapok Polónyiról.)

Az összes bécsi újságok ma vezércikkben foglalkoznak Polónyi dolgával. Mind hevesen támadják Polónyit.

(A lapok.)

A Deutsches Volksblatt egyszerűen gazembernek nevezi. A N. F. Pr. pedig többek között a következőket írja:

„Az, hogy Polónyi ügye tisztázására minden mentőeszközt megragadott, csak épen a bíróságot nem, nagyon sötét árnyékot vet reá és a gyanúsításoknak sokkal nagyobb tápot nyújt, mint Lengyel Zoltánnak Zóla-stílusban megírt vádjai. De maguk a gyanúsítások is végzetesek egy miniszterre nézve. A korona egyik tanácsosáról, Magyarország egyik pecsétőréről ugyanaz áll, ami Cézár nevére: a gyanúsításnak még csak árnyéka sem szabad, hogy hozzá férjen. S habár Polónyi ur tisztázva látja ügyét Halmos polgármester nyilatkozata által s habár ez a függetlenségi párt nagy részét kielégítette: a nagy nyilvánosság nincs megelégedve ezzel, sőt úgy látszik magában a Wekerle-kabinetben is ellenzőre talált. Így — dacára minden, Polónyi mellett rendezett tüntetésnek és dacára a függetlenségi párt határozatának — Polónyi személyes ügye a koalíciós kormány politikai ügye lett, amely a kabinet maradását jelenleg kétségessé teszi.”

A Zeit vezércikkében már egész bizonyosra veszi Polónyi bukását. A cikkből közöljük az alábbi részt:

„Egy magyar politikusnak sem lesz kedve a Polónyi-féle titkos iratokból való kivonatos közlés után magát Polónyival azonosítani. A függetlenségi párt tekintélyes tagjainak egy része egy határozott nyilatkozatban már kijelentették, hogy nem ismerik el ügyének eddig alkalmazott elintézési módját. Majdnem bizonyosra vehető tehát Polónyinak a kabinetből való kitétele.

(Polónyi a legnagyobb osztrákbárát.)

Sternberg Albert gróf tudvalevőleg már tegnapelőtt szóvá akarta tenni a Polónyi-ügyet az osztrák Reichsrath-ban, de imparlamentáris kifejezései miatt Zacek alelnök megvonta tőle a szót, mielőtt még a Polónyi-ügy pertraktálásába foghatott volna. A Reichsrath mai ülésén is híre járt, hogy Sternberg beszélni fog a magyar válságról. Egy újságíró erre fölkereste Sternberget és megkérdezte, hogy mit akar a képviselőházban elmondani. Sternberg erre a következőket válaszolta:

— Nem fogok a Polónyi-ügyről beszélni. Megmondtam a miniszterelnöknek, hogy ne avatkozzék az egész Polónyi-ügybe, mert magyarországi barátaimtól úgy értesültem, hogy blamázs érne, ha Polónyinak pártját fogná. Előkelő urak kértek meg hogy kiméljem Polónyit, azzal indokolván a kérést, hogy nálánd nagyobb osztrákbárát még n m volt és az ő bukása kérdésessé teszi a kiegyezésnek 1907-ig való meghosszabbítását. Szomorú volna, ha ilyen jellemtelen frátertől függne Ausztria sorsa. Ha így áll a dolog, akkor ez az ország

nem életképes. *Andrássy* és *Kossuth* fia, aki egész életében mártír volt és *Apponyi*, a leg-tisztább politikus, a megtestesült férfiasság hogyan tűrhettek meg az ő kabinetjükből olyan embert, aki őket is folyton kompromittálja. Magyarország nem szenvedett az utóbbi ötven év alatt — még az abszolutizmust is beleértve — annyit, mint a Polónyi-ügy hatása alatt. Mindig lovagiasnak tartottuk a magyar nemzetet. Aki olvasta Polónyi levelét Halmoshoz, amelyben kedves barátjának nevezi azt, aki a segédek visszatartását, aki legazemberezte és tetejébe Polónyi még szíves köszönetet mondott: annak nem kell bizonyíték arra, hogy *Polónyi becsületes ember*, akinek nincs helye a becsületes emberek között.

Ujabb leleplezések.

Lengyel Zoltán folytatja leleplezéseit a Nap-ban.

— Ha valakinek eddig kételkedni lehetett volna, hogy Polónyi erkölcsös ember, a Madam Márkushoz intézett levele minden gyanút eloszlat. Ebből kitűnik, hogy Polónyi ifjúkorában leánynevelő intézetek alapításával foglalkozott, melyek földszintes házakban voltak elhelyezve s amelyek tájékát messze elkerülte az erkölcs és a tisztesség.

A Nap fotográfiában közli a levelet, mely így hangzik:

Budapest, am 23. Decemb. 879.

An Madame Theresia Márkus!

Budapest.

Indem Sie Ihr Recht erhalten haben, er-suche ich Sie, mich besuchen zu wollen und die *versprochene Summe mitzubringen*.

Achtungsvoll:

Géza Polónyi.

Fordításban a levél így hangzik:

Budapest, 1879 december 23.

Márkus Teréz asszonyhoz

Budapest.

Miután Ön jogát megkapta, felkérem, látogasson meg és a megbeszélte összeget hozza magával.

Tisztelettel:

Polónyi Géza.

Ami a levelet súlyossá teszi, arról a Népszava mai számában a következőket írja:

A Stáhl-utca 3. szám alatti ház Magyarországnak akkoriban leghírhedtebb háza volt. Tulajdonosnője egy Márkus Teréz nevű asszony volt. *Leghírhedtebb leánykereskedője volt korának*. Európa minden leánykereskedő ügynöke összeköttetésben állott vele. A leányokat ezen időben nem pénzzel, vagy értékes ajándékokkal csalta magához, hanem gyakran erőszakkal is. A főváros békés polgárcsaládjainak ezidőben tömegesen tűntek el leányai. Némelyik vissza-került, — méltóztatott. Némelyiket sohase látták többé viszont hozzátartozói. Márkus Terézia hozzátartozói lecsukott, lefüggönyözött szobáiból csak megbecsületesített, szerencsétlen leányok kerültek ki. És mindenki tudott ezekről a szörnyűséges dolgokról. És mindenki tudta, hogy ez ellen védekezni nem lehet. A bünbarlang a rendőrség védelme alatt állott. Thaiszné Deutschländerné és *Polónyi minden gazságot elsimitottak*. Az az ember, — folytatja a N— a — aki a képviselőházban az erkölcs, a női becsület, a magánbecsület és egyéb ilyenféle dolgokról szavalt: pénzt kért attól az asszonytól, aki üzletszerűen foglalkozott a legszédítőbb leánykereskedéssel. Pénzt azért, mert kieszkö-zölte, hogy büntetlenül folytathassa gyalázatos mesterségét.

(Lengyel folytatást ígér.)

Megelégedett-e Lengyel Zoltán eddig elért sikerével, vagy folytatja-e megkezdett leleplezéseit: eziránt intézett kérdést egy fővárosi lap tudósítója magához *Lengyel Zoltán* képviselő-höz, aki ekként válaszolt:

— Ujabb és újabb adatokkal lépek a nyilvánosság elé. Nem tűröm, hogy Polónyi a hínárból kievickéljen. *Erkölcsei halottként kell bukni*. Le kell számolnia vele a függetlenségi pártnak azzal, hogy bizalmatlanságot szavaz neki. Mentül gyorsabban cselekszi ezt, annál kevesebbet árthat az ő minisztersége a párt-nak. A kezeim közt levő adatok olyan *rettene-tesen lesújtó természetűek*, hogy azokkal szem-ben Polónyinnál erősebb ember se vállalkozzék, hogy ügyét bíróság előtt tisztázza. Nincs annyi enyhítő körülmény a világon, amennyi a köz-lendő tényekkel szemben megmenthetné Poló-nyit az erkölcsi haláltól.

Pompadour asszony nyilatkozik.

Egyik fővárosi estilap munkatársa ma reg-gel felkereste *Schönberger* Béláné bárónét, szü-lelett Wallenstein Rózsát, akiről tegnap kalandos hírek keltek szárnyra.

A báróné még ágyban van, de — amint mondja — már egészen jól érzi magát.

— Nem igaz, — mondotta — hogy meg-mérgeztem magamat. Az erről megírt hírek koholmányok. Az ilyen lépésekre nekem sem-mi okom. Az sem igaz, hogy idegességem csillapítására nagyobb adag morfiumot vettem. Az igaz, hogy a lapok közleményei módfelett felizgattak. Régi idegbajom van, ideges fejför-csökben szenvedek. Most ez annyira elővett, hogy eszméletemet veszítettem. Egyes lapok rám vonatkozó közleményei után ez természe-tes is. Különben két lap ellen sajtópört in-ditok.

Nem igaz az, hogy én Polónyi Géza igaz-ságügyminiszter hozzám intézett levelét átad-tam volna valakinek. Fogalmam sincsen arról, hogyan került ez a levél idegen kézbe. Így az-tán az is koholmány, hogy nekem a levelek átadásáért pénzt adtak, vagy ígértek. En Polónyi Gézára nem haragszom, semmi okom arra, hogy rája haragudjam.

Az sem igaz, hogy nekem Bécsben főher-cegi körökben ismeretségem van. Különben is intézkedtem, hogy ezeket a hazug híreket leg-illetékesebb helyről megcáfolják.

Ugy volt, hogy hosszab időre elutazom kül-földre, már csomagoltattam is és csak a teg-napelőtti és tegnapi események tartottak visz-sza az elutazástól, de amint jobban leszek, me-gyek külföldre és sokáig nem jövök haza.

Polónyival való bizalmas viszonyáról a bá-róné nem nyilatkozik.

Apolónője, Gorombis Adolfné asszony ki-sérte ki tudósítónkát és megerősítette a bá-róné állítását, hogy már semmi baja nincsen, csak még gyöngének érzi magát.

(A becsapott báróné.)

A S hönberger bárónéval kapcsolatos egyik-ről s a báróné élete folyásáról a Népszava a következő érdekes részleteket írja:

A báróné egy szegény vidéki zsidó keres-kező családnak volt a dédelgetett, világszép leánya. Még alig nőtt ki a gyermekeipőkből, mikor elérte a szegény leányok majdnem kike-rülhetetlen sorsa: szemet vetett rá egy léhűtő ficsur s elcsábította. Inentől fogva élete sora a legérdekesebb regény. Megszökött hazul-ról s elkapta őt a fővárosi élet árja. Hihetetlen nélkülözések, szenvedések kint voltak, gyötörték. Kintűnő szellemi tulajdonságai révén végre si-került annyira fölemelkednie, hogy lakása, pén-

ze lett s vagyonos, nagy állású urak szegődtek barátjává. Mánások, papok, politikusok, ka-tonák, írók, művészek jártak hozzá s csakha-mar olyan összeköttetésekkel dicsekedhetett, mint senki az osztrák és magyar monarchiá-ban. Az egykori szegény zsidóleány keze elért mindenhová. Hatalmát tudták, félték és — fi-zették. Kormányok, politikai pártok, fontos po-litikai személyek minden titkát tudta ez az asszony, s a sok elszenvedett megaláztatás, nyomoruság után volt benne annyi keserűség, hogy ezt a körülményt okosan a maga hasz-nára aknázza ki.

A Lengyel Zoltán által közzétettéhez hasonló levelet Polónyi Géza összesen *tizennégyet* írt Schönberger bárónénak. Valamennyiben érte-sülésekért könyörög s közbenjárások kieszköz-lését kéri.

A valóság az, hogy Polónyi erre a célra kért és kapott pénzt. Paar gróf a király had-segéde és belső embere, Beck báró akkori ve-zérkari főnök s több „belső” udvari ember jó viszonyban volt a bárónéval, aki a koalíció érdekében ekkor Bécsben lakott. Mindennap találkozott az urakkal s ezek révén vitte ki, hogy a király fogadta *Andrássy* Gyulát.

Hanem van ennek az ügynek is egy hó-méri kacajra méltó háttere. Ugyanis Polónyi Géza *becsapta a tapasztalt bárónét is*. A meg-alkudott pénzből mindössze *néhány garast adott neki*, a többit pedig *zsebrevágta*. A bá-róné nem az a nő, akivel kukoricázni lehet s kérte a kialkudott részt. Polónyi a szeme közé nevetett. Azt gondta, hogy a bárónéval szem-ben neki van olyan expenznótája, ami többet ér ötvenezer koronánál, tehát ennek törleszté-sére jogosan fogta vissza a pénzt.

Ez módfelett föl ingerelte a bárónét és Rudnay Béla akkori főkapitánynál, 1906. már-cius havában följelentést tett Polónyi Géza el-len, aki egy neki járó nagyobb összeget a koa-líció pénztárából föl vett s azt magának meg-tartotta. Rudnay jelentést tett Kristóffy-nak s együtt úgy találták, hogy a dolog hatósági közbelépésre nem alkalmas.

Polónyi „bírói utra lép.”

Országos vásárok mutatványos bódéi között gyakran látni azt az elsőrendű att-rakciót, amelyet pofozó-gép elnevezés alatt ismernek. Áll pedig egy gépezeten nyugvó emberi ábrázatból, amelyet néhány fillér-ért tetszés szerinti erővel meg lehet po-fozni. Hát ilyen pofozó-gép *Polónyi Géza*, a még mindig igazságügyminiszter. Pofoz-ták jobbról, pofozták balról, elvtársak és ellenfelek, óriások és törpék, de Polónyi, akárcsak a pofozó-gépnek érzéketlen fém-masszából való ábrázatja, rendületlen nyu-galommal tűrte és zsebrevágta a rája mért ütéseket.

A sok ökölcsepás közül csak a legutol-sót, a tegnap este kapottat említjük. Te-kintélyes függetlenségi képviselők meggyő-zően fejtegették, hogy a rehabilitálás egyet-len módja az ügynek bírói uton való tisztá-zása. És Polónyi, aki még tegnap le-mondatásának minősítette a bírói utra te-relést és ezért kézzel-lábbal kapálózott el-lene, ma mégis „elhatározta”, hogy „bi-rói utra lép”. Minden önérzetes miniszter ragaszkodik annyira a kimondott vélemé-nyéhez, hogy egy napról a másikra nem változtatja meg, még akkor sem, ha kü-lönben kénytelen volna a hatalom polcáról távozni. De Polónyi, oh őt ismerni kell. Ma egy miniszteri értekezlet pressziója alatt ismét megpofoztatta magát, mert csak így maradhatott — önérzetes ember.

(Polónyi megy.)

Délben még híre járt, hogy Zichy miniszteri szobájában tanszokozás folyt, melyben *Andrássy, Darányi és Kossuth* résztvettek. Keresztették *Polónyit* is, de nem jött a Házba. A tanácskozás során jelentette Zichy, hogy ő tegnap beszélt Polónyi Gézával és ez sehogys volt hajlandó lemondani, de ő megmondta neki, hogy ki van zárva, hogy tovább is a kabinetben maradjon. Erre Polónyi kérte, hogy tisztességes formában bocsássák el, vagyis mondjon le az egész kabinet. A tanácskozó miniszterek hajlandók Polónyinak ezt a visszavonulási módot megadni. *Andrássy* csak azt jegyezte meg, hogy arra az esetre, ha Polónyi ismét eljönne a minisztertanácsba és ott ismét valami huzavonát kezdene, vehemens és könyörtelen módon fog ellene fellépni.

Képviselői körökben azt beszélték, hogy az alkotmánypárt egészen, a néppárt két ember kivételével és a függetlenségi pártnak nyolcvan tagja határozottan frontot csinált Polónyi ellen, aki tegnap este a pártkörből megszökött, mert belátta, hogy ott már nincsen mit keresnie. Ezekből látja a kormány, hogy sem a maga fennállását, sem a koalíciót nem kell féltetnie Polónyi bukásától és ezért a mai minisztertanács már azzal a kérdéssel, hogy Polónyi maradhat-e vagy mennie kell, nem is fog foglalkozni, hanem tisztán csak azzal, hogy mely formában menesztessék Polónyit? Eziránt a vélemények megoszlanak. Vannak, akik azt mondják, hogy csak maga Polónyi mondjon le, míg *Wekerle* és *Kossuth* annyiban fedezni akarják Polónyit, hogy lemond az egész kabinet, de Polónyi kivételével újra neveztesse ki.

A következmények azonban meglepetés-szerűen reácafoltak az összes kombinációkra.

(Polónyi marad.)

Ma éjjel a kormány félhivatalos köznyomatossai a *Bud. Tud.* és a *M. T. I.* a következő kommunikét adták ki:

A miniszterelnöki palotában ma délután 6 órakor *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök elnöklése alatt miniszteri értekezlet volt, amely este 9 óráig tartott. Az értekezlet eredménye a következő:

Polónyi Géza igazságügyminiszter, aki régebben engedett a függetlenségi párt ama álláspontjának, hogy ne indítson sajtópört, a legutóbb történtek után, — tapasztalván, hogy úgy a függetlenségi pártban, mint a koalíció többi pártjaiban egyaránt kifejezésre jutottak olyan kívánságok, hogy az igazságügyminiszter az ellene intézett támadásokat bírói utra vigye, — elhatározta, hogy a bírói utra lép és a pört legközelebb és pedig mint igazságügyminiszter fogja megindítani.

Holnap délután az appropriációs törvény bizottsági tárgyalása után rendes minisztertanács lesz, amely a folyó ügyekkel fog foglalkozni.

Wekerle a miniszteri értekezlet után a miniszterekkel együtt a függetlenségi párt e heti pártvacsorájára ment.

(Beszélgetés Polónyival.)

A *P. L.* egyik munkatársa a mai miniszteri értekezlet után beszélgetést folytatott Polónyi Gézával, aki hosszabb nyilatkozatban mindenképen mentegetni igyekezett eddigi kapkodó eljárását, amely tisztán arra irányult, hogy kibújék a perindítás kötelezettsége alól.

Polónyi elmondta, hogy *Halmos* János visszavonó levele után is szándékában volt nemcsak a függetlenségi, hanem a többi koalíciós párt

elő is terjeszteni a vádakat megerősítő okmányokat. *Lengyel* Zoltán vádjaira nézve pedig még nem volt ideje miniszterházaival beszélgetni. Tegnap még tárgyalták az ő tárcájának költségvetését és így csak mára hívhatták össze azt a miniszteri értekezletet, amely *Lengyel*lel való ügyét tárgyalhatta volna.

— Több oldalról, mondotta Polónyi, azt a kérdést intézték hozzám, hogy miért helyezkedett *Andrássy* Gyula a hétfői értekezleten történtek folytán ismeretes álláspontjára? Ez a körülmény is csak arra vezethető vissza, hogy az értekezlet után egész tegnap délig nem beszélhettem *Andrássy*val és nem tájékozhattam őt az eseményekről. Csak midőn értesültem *Andrássy* szándékáról a képviselőház termében, melyet költségvetésem tárgyalása miatt el nem hagyhattam, rögtön fölkértem *Andrássy*t, hogy *tartsa függőben döntését*, míg én a déli szünet alatt a kellő felvilágosítást megadhatom. Ez a felvilágosítás meg is történt és a mai minisztertanács határozathoz vezetett. A költségvetési tárgyalással és az adatok gyűjtésével való elfoglaltságom volt oka annak, hogy a közvélemény nem volt kellően tájékozva a kabinet kebelében történt dolgokról. De ez nem szolgálhat bizonyítékkul arra, hogy lemondásom a kabinetben egyáltalán csak egy percig is elhatározott dolog lett volna.

(Máborúság a miniszteri értekezleten.)

Fővárosi tudósítónk a *Nemzeti Kaszinó* köréből az alábbi részleteket kapta a ma esti miniszteri értekezletről:

A kabinet tagjai a miniszterelnök dolgozó szobájában jöttek össze és nem minisztertanácsot, hanem csak miniszteri értekezletet tartottak, amelyen jegyzőkönyvet sem vezettek. Az értekezletnek csak *hosszu és heves vita* után lett meg az eredménye. Tanácskozás közben fölváltva két-három miniszter mindig elhagyta a dolgozószobát és odakünn igyekeztek egymást kapacitálni. Végre három órán át tartó tanácskozás után, melynek kizárólag a Polónyi-ügy volt a tárgya, sikerült az ismeretes eredményt elérni, amelyet azután a miniszterelnök rögtön félhivatalosan közöztetett. Ezt az eredményt is csak úgy tudták elérni, hogy Polónyi Géza, aki még tegnap a függetlenségi pártban határozottan kijelentette, hogy nem megy a bíróság elé, ma époly határozottsággal kijelentette, hogy pört indít az ügyében, még pedig a *Lengyel* Zoltán által emelt összes vádak miatt.

(A pártkör hangulata.)

A pártkörben ma délután igen izgatott volt a hangulat. A két párt, a Polónyi-barátok és ellenfelek között egyre-másra játszódtak le a leghevesebb jelenetek és összetűzések. Izgatottan lesték a minisztertanács eredményét.

Különösen heves volt az a szóváltás, amely *Ráth* Endre és *Kelemen* Samu között folyt le. *Ráth* izgatottan mondta *Kelemen*nek:

— Azért bukott meg Polónyi, mert a sajtó és a tőzsde ellen mert nyilatkozni.

— Mondd mindjárt, hogy a zsidók buktatták meg! — replikázott *Kelemen*. Ez nem igaz. Azt a nyilatkozatot, melyet 24-én irtak alá a párt tagjai közül s melyet *Károlyi* István gróf kezdeményezésére köröztek, csak két zsidó irta alá!

Nyolc óra volt, mikor Polónyi Géza Apponyi Albert gróffal a minisztertanácsról a párt-értekezletre érkezett s elmondották, hogy mi a minisztertanács eredménye. A hatás egyenesen szenzációs volt. A párttagok valóságos megostromolták Apponyit.

Apponyi kijelentette, hogy Polónyi elhatározta a pártban felhangzott óhajások teljesítését és bíróság elé viszi az ügyet.

— *Debussset* pridem! — kiáltották többen.

Apponyi kijelentette, hogy a függetlenségi párt tegnapelőtti határozatával szemben ő eltérő álláspontot foglalt el, most azonban a legjobban megoldottnak látja a kérdést.

— Az összes miniszterek beleegyeztek a kérdés ily módon való elintézésébe? — kérdezték többen.

— Igen, — felelte Polónyi.

— Mi fog most történni?

— Az én véleményem szerint, — válaszolta Apponyi, — a dolog teljesen és korrektül el van intézve.

A hangulat nagyon vegyes. Az elégtelenség következtetlenséggel vádolják Polónyit, aki tegnap még tiltakozott a bíróság ellen s hagyta a botrányt óriásivá fejlődni, aláásva ezzel a kormány és a koalíció népszerűségét.

(Andrássy győzelme.)

A *Nemzeti Kaszinó*-nak egyik kiváló tagja ma este a következőket mondta a Polónyi-ügyben beállott fordulatról:

— Etikai momentumokat most nem lehet figyelembe venni. *Andrássy Gyula* teljesen fedve van, mert az történt, amit ő elejétől fogva akart: Polónyinak bírói utra kell terelnie az ügyét. *Andrássy*nak most már különben sincs oka Polónyival szemben állást foglalnia, mert az igazságügyminiszter egyrészt megindítja a pörös eljárást, másrészt pedig, mert Polónyi még tegnap félhivatalosan megcáfolta azt az állítását, mintha a vezérő bizottság minden tagjai s különösen *Andrássy* tudott volna Polónyinak *Schönberger* bárónéval való összeköttetéséről.

(A budapesti esküdtörök ítélkezése.)

Mint hogy Polónyi Géza a mai miniszteri értekezlet megállapodása szerint kifejezetten csak a *Lengyel* Zoltán által a sajtóban emelt vádjai miatt köteles pörölni, az igazságügyminiszter följelentését a budapesti büntető törvényszékhez, mint sajtóbírószághoz fogja benyújtani. Közhivatalnokkal szemben elkövetett sajtóvétségről lévén szó, a budapesti esküdtörök fog ítélkezni a pörben, amelyben — törvényes alap hiányában — nem lehet vidéki esküdtörököt delegálni.

A kabinetnek és az egész koalíciónak érdeke, hogy a pör mielőbb elintézésre nyerjen és így — hacsak a felek szándékosan nem huzák — könnyen lehetséges, hogy még a februári ciklus alatt nyilvános főtárgyalásra kerül.

Az is meglehet azonban, hogy Polónyi úgy fogja fel a dolgot, hogy a rágalmasz nem miniszterkorában elkövetett tényekről szólván, mint magánember pöröl s rendes szakbírószághoz viszi az ügyet.

Wekerle jelentést tesz a királynak.

Zichy Aladár gróf holnap reggel Bécsbe utazik. Este, a minisztertanács után követi őt *Wekerle* Sándor miniszterelnök, aki pénteken délelőtt kihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy jelentést tegyen neki a válság elsimításáról.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Szép Ilonka, daljáték. (Bérlet B.)
Péntek: Veér Judit rózsája, népszimű. Bemutató előadás. (Bérlet C.)
Szombat: Veér Judit rózsája, népszimű. (Bérlet A.)
Vasárnap: Délután: A csikós, nép zímű. Este: A vig özvegy, operett. (B. bérletszünet.)

* *Veér Judit* rózsája. A holnapi premiére, amely tavaly Budapesten, a Nemzeti Színház színpadán jelentős sikert aratott, a magyar tör-

szi *Marinkovics* Péterné, a Weitzer J. utcai leányiskola igazgatója. A hangverseny ülőhelyei számozva lévén, saját érdekében cselekszik, aki jegyét mielőbb megváltja.

(=) **Felsőbb leányok táncvizsgálja.** Az Arad városa által segélyezett dr. Somogyi-féle magán felsőbb leányiskola igazgatósága a vezetése alatt álló intézet növendékeivel a „Fehér Kereszt” szálló dísztermében január 27-én táncvizsgát rendez. Kezdeté 1/4 órakor.

1. Polonaise I. és II. csoport. 2. Csárdás I. és II. csoport. 3. La troika I. és II. csoport. 4. Környar II. csoport. 5. Keringő I. csoport. Boston II. csoport. 6. Blümchen II. csoport. 7. Mazurka I. és II. csoport. 8. Ernyótánc, bemutatja 8 leányka. 9. Graciosa polka II. csoport. 10. Pas de quatre I. és II. csoport. 11. Mazur Noblesse II. csoport. 12. Kreuz polka I. és II. csoport. 13. Francia négyes I. és II. csoport. 14. Tipegő és gyors polka I. és II. csoport. 15. Spanyol tánc, bemutatja 8 leányka. Szünet 8-kor. 1. Csárdás. 2. Keringő és boston. 3. Tipegő. 4. Francia négyes. 5. Mazurka. 6. Csárdás. Vége éjfélikor.

A meghívó csak névre szól és a belépésnél előmutatandó. Belépő-díj: személyenként 1 korona. Karzat-jegy 1 korona, váltható a pénztárnál.

(=) **Turista-piknik.** A Turista-egyesület a menedékházak és turista-otthon alapja javára március hó 2-án az iparosház vigadóiban tartja meg hagyományos estélyét, mely tombolával és tréfás szórakozásokkal lesz összekötve.

(=) **A seprősi fiataltság** február 3-án, a Seprős és vidéki fogyasztási szövetkezet helyiségében, az állami iskola részére beszerzendő harmonium alapja javára, zártkörű batyu-bálat rendez. Belépő-díj: személyjegy 3 korona, családjegy hat korona.

Véres diáktüntetés.

Félholtra vert egyetemi tanár.

Kétszáz letartóztatás.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 23.

A lembergi egyetem ma oly óriási botrányok színhelye volt, aminőkhöz hasonlót eddig nem igen jegyeztek fel. A nemzetiségi kérdés, a ruthén diákoknak a lengyelekkel szemben elfoglalt álláspontja vezetett a hallatlan botrányra, melyről alábbi távirati tudósításunk szól:

A ruthén diákok már régóta követelik, hogy a felavatásoknál ruthén nyelven vegyék ki az esküt a felavatandóktól. Ezt a kívánságukat azonban nem teljesítették még a mostani télvében sem.

Ma reggel 9 óra előtt kétszáz ruthén diák botokkal, késekkel és baltákkal felfegyverkezve megjelent az egyetem épületében, ahol a beiratások miatt csak igen kevesen voltak s azoknak is csak egy része volt lengyel. A ruthén diákok behatoltak a nagyobb termekbe és ott minden bevezetés nélkül valóságos vandál rombolást vittek végbe. Az összes *butor-darabokat*, padokat, katedrát *dirib-darabokra törték*, az ablakokat bezúzták, a falon függőképeket széjjeltépték s elpusztították mindent ami a kezük ügyébe került.

Az aulában levő lengyel diákok, miután kisebbségben voltak, nem merészeltek a ruthénekkal kikezdeni s utjokat állani. A demonstrálók kihordták a teremből a padok és butorok roncsait és eltorlaszolták velök az ajtókat. Egy-egy haladó tanárt, *Winaw* Sándort, *botokkal megtámadták és véresre verték*. A tanár alig birt támadói elől menekülni s súlyos sebekkel, félholtan szabadult ki a diákok kezei közül.

A rendőrséget telefonon értesítették a botrányról, mire 20 rendőr vonult az egyetem elé, ahová azonban nem juthattak be, mert

a diákok időközben a *főbejáratot is eltorlaszolták*. A véresre vert tanárt, aki az utcán *elvesztette eszméletét*, a mentők szállították haza lakására.

A rendőrség szabályszerű ostromra készült az egyetem ellen, amit látva, több diák az első emeletről leugrott a botanikus kertbe, ahol azonban szintén a rendőrség kezébe jutottak. Végre is belátva, hogy nincs menekvés, a ruthének megadták magukat. A rendőrség mind a 200-at *letartóztatta*. A diákok nyolcas sorokba sorakozva, nemzeti daluk éneklése közben vonultak a rendőrségre, ahol nem akarták nevüket megmondani. A 200 diák fogságban maradt.

Arad a Polónyi-afférben.

Müller Károly felszólalásai.

A pártérdék és a tüzerkaszárnya.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

A legutóbbi napok szenzációs politikai botrányai közt is feltűnt mindenkinek, hogy a költségvetési vita, amelynek befejezését még csak hetekkel utóbb várták, két nap alatt hirtelen befejeződött. A hirtelen befejezést a beállott kormányválság vonta maga után s a nagy sietségnek áldozatul esett két érdekes aradi felszólalás is.

Az igazságügyi tárca tárgyalásához ugyanis Müller Károly, Arad város képviselője is feliratkozott, hogy reformot követeljen az urbéri törvény dolgában. Az urbéri törvényt ugyanis egy miniszteri rendelettel egészítették ki, ezt azonban rendszerint nem tartják be s ebből keletkezik a legtöbb urbéri pör.

Tegnap déltájt, mikor Polónyit hirtelen behívták a minisztertanácsba, a függetlenségi párt elnökségétől hirtelen hírül hozták, hogy a vitát azonnal be kell fejezni, és hogy a szónokok töröltessék le neveiket a fekete tábláról. Így történt, hogy Müller Károlyt is admagával letörölték. Mikor bement az üléssterembe s kérdezősködött, hogy miért törölték le, ezt a választ kapta:

— Parancs!

Ennél a felszólalásnál azonban Aradra nézve sokkal nagyobb fontosságu lett volna Müller Károly azon beszéde, melyet a honvédelmi tárca tárgyalásához már bejelentett. Az *aradi tüzerlaktanya* tárgyában akart felszólalni s kifejezni azt, hogy Aradvárosát *lővá tették*: megvétték vele a tüzerkaszárnyához szükséges telket, mely három év óta kamatoztatlanul köti le a város tőkéjét s a laktanyát nemcsak, hogy eddig nem építették fel, de az építkezést illetőleg még csak lépéseket sem tettek.

Mikor tegnap a felszólalásra került volna sor, Müller Károlyt ismét nem engedték beszélni. Kijelentették neki, hogy a költségvetést a kormány érdekében két nap alatt meg kell szavazni s kérték, álljon el a szótól.

— Elálllok, de akkor interpelláció alakban fogom a Ház elé hozni az ügyet! — felelte Müller.

Be is akarta jegyezni az interpellációt, de a honvédelmi miniszter egy bizalmasa tudomására hozta, hogy ugyanazon eredményt érheti el, ha magánuton adja elő Jekelfalussynak a tüzerlaktanya dolgát, sőt ez esetben még barátságosabb fogadtatásra is számíthat. Így tehát Müller Károly ezután fogja szavá tenni az ügyet.

Müller ma is jelen volt a Ház ülésén. Egy óráig várták az újabb híreket, miután azonban addig semmi lényeges nem történt, az összes

vidék
nulta

M
vissza
Polóny

Az szokták den mondani, *amikor az aradi* melkedésben merül ki. A süldő szellemzik így leginkább a humoros és tirikus írók. Amikor az imádott lény szemközt nem nyílik más mondani ajkunk, mint arra, hogy ma kellemes csunya, szép vagy rossz idő van, a komikus figurák lehetünk. És noha módon állítjuk pellengére az időjárás variálását, ámbár uton-utfélen gúny-jegyzéseket repítünk az időről csevegő társaink felé. — magunk is mindig beleesünk az ostromozott hibába. A lában azok sóhajtoznak a melegekről, akik az időjárás témára kigyót két kiáltanak. Most pedig, hogy beállt hideg — tessék csak megfigyelni — né az a gúnyolódó szatirikus ember, aki avval állitana be kávéházba, vendé vagy bárhová, hogy „jaj de rettentő van.” Es ez alól senki se kivétel. T orvos, ügyvéd, festő, író és má bohém-ember, aki novellákban csúfol az időjárás témáról, mint a korlátolt legjellemzőbb sajátságáról. Valamennyiükben kitör az idő bírálata. Pedig tudjuk, hogy azok, akiknek szólunk, ép úgy tisztában vannak, azzal, hogy hideg vagy meleg van, mint mi. Valami önkéntelen kitérés ez, reflexz-há szédnek nevezhetnénk a „reflexz-mozgás” mintájára. Fájdalmas feljajdulás, amely az ember nem fojthat magába, noha tal abban a pillanatban a szemünk előtt lebeg az időjárásról csevegő fiatal megzavarodott szerelmes. Ettől a banalitástól még a leg szatirikusabb lény sem szabadulhat meg, mert az idő által okozott testi fájdalom önkéntelenül is kitérés és valami megkönnyebbülés vesz erőt az emberen, ha elmondhatja társainak azt, amit ők is ép olyan jól tudnak.

Hiába küzdünk tehát a banális téma ellen. Amíg 30 fokos meleg és 20 fokos hidegek lesznek ezen a földön, a társalgás mindig úgy fog megindulni, hogy: „jaj de meleg, vagy jaj de hideg van.”

— A művészeti bizottság ülése. Aradvárosi művészeti bizottsága f. hó 24-én, csütörtök délután 4 órakor ülést tart.

— Varjassy Lajos — bankigazgató. Aradi Ipar- és Népbank február 8-án tartandó rendes évi közgyűlésén értesülésünk szerint igazgatósági tagjává fogja választani Varjassy Lajos polgármestert, aki eddig a bank felügyelő bizottságának tagja volt.

— Politika az Országos Kaszinóban. Tavaly mikor puszkaporos volt a levegő, történt, hogy Rudnay Béla, az akkori főkapitány, főkapitányi minőségben kemény szavakkal támadta meg a vármegyeházán Gulner Gyulát. Az esetet főleg az Országos Kaszinóban pertraktálták élesen és politikai szempontból. Rudnay is, Gulner is tagja volt a kaszinónak. Ismeretes, hogy a Rudnay ellen beadott kizáratási indítvány fölött a kaszinó választmánya napirendre tért. De ebből az esetből kifolyólag Bernát István

s Bercsényi
selekménye
bb szerep-
s, Hunyady,
s, Faludy és

záciosabb si-
héten mutatja
ein Henry már
hogy a szín-
etlen mestere.
it felülmulja s
oly sikert ara-
ldát találunk a
vezetős szerepet a

vesznek még a da-
Hunyadyné, Hunyady, Mariházy, Várnay
és Beregi.

* *Tosca*. Puccini világhírű operájára már
nagyban készül az aradi operatársulat. Puccini
Sasfiók hatalmas tragédiájának tárgyát zenésít-
tette meg s hatalmas inspirációjával a darab
megrázó cselekményét a zenei mélységgel és
igazsággal tolmácsolja, hogy ez a zenei alkotás
méltán sorakozik az operairodalom gyön-
gyei mellé.

A lóvasut reformjai.

(Igazgatósági ülés. — A közlekedést gyorsítják.
— Új kitérő. — A viteldijak leszállítása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 23

Az Aradi közuti vaspálya- és téglagyár
résztvénytársaság igazgatósága ma délelőtt ülést
tartott, a melyben a közuti közlekedésnek több,
a közönséget közelről érdeklő ujtásával fog-
lalkoztak.

Az igazgatóság elsőben a múlt évi mér-
leggel és szármadással foglalkozott, a me-
lyek úgy a forgalomban, mint a jövedelmek-
ben emelkedést tüntetnek föl. Az igazgatóság a
márciusban tartandó rendes közgyűlésnek azt
fogja javasolni, hogy résztvényenként tizenkét
korona osztalékot fizessenek.

A közuti közlekedés gyorsítása érdekében
nagyobb szabású pjtásokat határoztak el. A
közlekedést eddig az lassította, hogy a Radnai-
uti és a Városház-téri kitérők távol esvén egy-
mástól, az egymással szembe jövő lóvasuti ko-
csik váltása sok időt vett igénybe. Az igazga-
tóság elhatározta, hogy mind a két kitérőt
meghosszabbítják, a városházterit a József fő-
herceg-ut, a radnai utit pedig a Boros Beni-
tér-irányában. Ezáltal megrövidül a két kitérő
közötti távolság és a kocsik rövidebb időkö-
zökben követhetik egymást. Az építkezésre vo-
natkozó terveket legközelebb benyújtják a vá-
roshoz, ezután pedig lerakják az új sineket.

Az Aradhegyaljai motoros vasutat érdeklő
ujtást is tervbe vettek. Elhatározták ugyanis,
hogy a Radnai ut torkolatánál új kitérőt építenek
az Aradhegyaljai motoros vasut megállóhelyé-
hez, ahol mindig fog egy lóvasuti kocsi állani,
ugy, hogy a motoros utasai közvetlenül átszáll-
hatnak a lóvasuti kocsikra.

Végül a személy viteldijak leszállításával
foglalkoztak. Az igazgatóság ebben egyelőre
érdemlegesen nem határozott, hanem intézke-
dett a kérdés tanulmányozására nézve s annak
megtörténte után állapítja meg a leszállított
viteldijak árszabását.

Az ülésen Urbán Adolf kir. tanácsos elnöklé-
sével jelen voltak: Baader Henrik, Éles Ármin,
Lustig Ármin, Lustig Andor, Szirmai Rikárd dr.
és Tenner Lajos ügyvezető-igazgató.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Vöröskereszt-egylet közgyűlése.

Arad, január 23

A Vöröskereszt egyesület aradi fiókja ma
délután tartotta évi rendes közgyűlését, a vá-
rosháza tanácstermében. A közgyűlésen a ta-
gok nagy számmal jelentek meg, ami annak a
jele, hogy az érdeklődés ezen nemes intézmény
irányában nem csökkent. Wadovszky Gusztáv-
né, az egyesület új elnöknője, négy órákor
nyitotta meg a közgyűlést, annak a reményé-
nek adván kifejezést, hogy az egyesület műkö-
dése a jövőben még eredményesebb lesz.

A jelen voltak a formás megnyitóbeszédet
zajos helyesléssel és éljenzéssel kísérték, azután
pedig figyelemmel hallgatták meg az egyesü-
let társelnökének, Institoris Kálmán nyugalma-
zott polgármesternek a megüresedett állá-
sok ügyében tett előterjesztéseit. Institoris Kál-
mán bejelentette, hogy a múlt év végével a
következő választmányi tagok léptek ki a vá-
lasztmányból: Mayer Miksáné, Lukácsy Lajos-
né, Hegedüs Lászlóné, Laczay Endréné, Halmay
Andorné, Tishti Lajosné, dr. Issekutz Lászlóné,
Reicher Károlyné, Müller Károly, Ring Géza,
Laczay Endre és Ábray Lajos. A közgyűlés
Institoris Kálmán indítványára a kilépő tagokat
újából megválasztotta. Számvizsgálók ismét
Heinrich Sandorné, Leopold Zsigmondné, Ring
Géza és Laczay Endre lettek. A beteg üdítő-
állomás intézőségét szintén a régi tagokból
alakították meg. Elnök lett: Posgay Lajos dr.
főorvos, helyettes elnök: Schusztler Illés, tagok:
dr. Issekutz Lászlóné, Halmay Andorné, Ring
Lajosné, Herman Gyuláné, Ábray Lajosné és
Bácskay Béla dr.

A választások megejtése után Bökényi
Arisztid titkár bejelentette, hogy a számvizs-
gáló bizottság megvizsgálta és rendben találta
a pénztári állományt. Az egyesület vagyona
36.703 korona 98 fillér. A jelentést a közgyű-
lés tudomásul vette és a számvizsgálóknak meg-
adta a felmentvényt. A titkár ezután felolvasta
az évi jelentést, amelyet meglegedéssel vett
tudomásul a közgyűlés. Kiemelendő, hogy be-
tegapótlásra a múlt évben 500 koronát adomá-
nyozott az egyesület.

A közgyűlés Wadovszky Gusztávné indit-
ványára az egyesület három volt elnökét, il-
letve elnöknőjét: Salacz Gyulát, Hadász Sán-
dornét és gróf Bréda Viktornét tiszteletbeli
elnökeivé választotta.

A jelen voltak ezután választmányi nyá ala-
kultak át és behatóan megvitatták az admi-
nisztratív ügyeket, köszönetet szavazván Insti-
toris Kálmán társelnöknek, Wadovszky Gusztáv
pénztárosnak és Bökényi Arisztid titkár-
nak buzgó munkásságukért.

A közgyűlésen Wadovszky Gusztávné el-
nöklete alatt jelen voltak:

Avarffy Ferenéné, Ábray Lajosné, Dániel Gábris,
Halmay Andorné, Hegedüs Lászlóné, Herman Gyul-
áné, özv. Hudecz Ferenéné, dr. Issekutz Lászlóné,
Kádas Kálmáné, Leopold Zsigmondné, Lócs Rezső-
né, Mayer Miksáné, Nesnera Aladárné, özv. Petro-
vits Mihályné, Reicher Károlyné, Simon Karola,
Sztankovits Miklósné, dr. Tisch Mórné, Steiner Ja-
kabné, Institoris Kálmán, Leitner Ernő dr., Kádas
Kálmán, Posgay Lajos dr. és Hecht Adolf.

(*) Az Asztalos Sándor társaság választmá-
nya ma este ülést tartott, amelynek tárgysoro-
zatában a társaság belső ügyein kívül a febr-
ruár 8-iki ünnepély programja is szerepelt. A
programot azonban csak a vasárnapi ülésen
állapítják meg véglegesen, amikor is a kikül-
dött rendezők, Bedő Árpád dr. és Gásza Béla
beterjesztik jelentéseiket.

Uar.

(A válsu.)

Az egyik államférfiu: En.

A másik: Persze, hogy ezt. A m.
azt biztosan tudom.

Az egyik: Hát honnét tudod?

A másik: Honnét? Az összeköttetésem...
Itt van róla Romadur Janda levele. Látod?

Az egyik: És honnét tudja ezt Romadur Janda?

A másik: Honnét? A Romadur Jandát győződ-
kötelékek fűzik Niemann Bruné tanárhoz, a ki az
arcier-testőrség kapitányának gyermekeit angolul ta-
nitja. A kapitány minden másodnap szolgálatot tel-
jesít... Érted?

Az egyik: Nagyszerű... És most?

A másik: Most tudomására fogjuk adni az
öregnek, hogy a jövő héten kitör a részleges forra-
dalom.

Az egyik: Ugyan ki az ördöggel üzened meg?

A másik: Azt sem tudnám? Sürgönyöztetel
özv. Zahnreysser Dagobert ögrófnénak. Zahnreysse
ögrófné szeretője egy osztrák hercegnek, akine-
feleségéhez ugyanaz a manikűrös jár, aki Jolár
Amália Immaculata főhercegnő első udvarhölgyének
rózsás körmeit is ápolja. Ez csak egyenes összeköt-
tetés?

Az egyik: De hogyan tudjuk meg, hogy meg-
ijednek-e a forradalomtól?

A másik: Majd megmondja Schrumm Lizi.

Az egyik: Schrumm Lizi?

A másik: Az Apollo caba et táncosnője, akivel
viszonya van az öreg Paschusz Adolfnak; ez vi-
szont a vezérkari főnök birtokainak gabonáját szok-
ta eladni s e révén minden udvari titokról elsőnek
értesül.

Az egyik: És ha arra kerül a sor, hogy a ki-
bontakozásnál ránk gondoljanak a Burghan?

A másik: Arra is van hölgyem. Von Frido-
vitz Ottóné született Kaeska Netti.

Az egyik: Hát az kinek a szeretője?

A másik: Azt nem tudom. De olyan rosszhi-
rű perszóna, hogy okvetlen vannak udvari összeköt-
tetései. Havi hatszáz koronát fizetnek neki az infor-
mációkért. Hja, így lehet az elővigyázó politikusnak
az udvarral állandó kontaktusban lenni, nem helmi
trotty valóságos belső titkos tanácsosokkal, akik sem-
mit se tudnak meg... Robotos.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Január 26. Az aradi izraelita nőegylet és népkönyv-
estélye. — A mária radnai önkéntes táncolt egyesület mű-
kedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Faller-vendég-
lő.)

Január 27. A Somogyi féle magán főiskola leánytánc-
la táncvígája (Fehér Kereszt.)

Február 1. Tanító-bál (Iparosház.) — A világi pol-
gár kör és dalkör hangversenyyel egybekötött tánc-
estélye (Iskolaépület.)

Február 2. Az aradi vaskereskedők és vaskor-
delmi alkalmazottak táncvigalma (Központi Szálló.) — Az
aradi cipészek szakcsoportjának táncmulatsága (Fehér
Kereszt.) — A kisjóné dóhegyi ifjúság hangversenyyel
és műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága Pol-
gári olvasókör.)

Február 3. A hódmezővásárhelyi kereskedőifjak egy-
sületének alarcosestélye (Fekete Sas.) — Az aradi összes
asztalos, karpitos, esztorgalyos és szobrász egyesület tánc-
vigalma (Fehér Kereszt.) — A soproni fiatalok bál-
bálja.

Február 9. A vasutas szövetség aradi kerületének
hangversenye és táncestélye (Iparosház.)

Február 16. Az aradi posta- és táviráda titkarságok
sport-egyesületének táncestélye (Lang-vendég.)

Március 2. Az aradi turista-egyesület irafás estélye
(Iparosház.)

(=) A tanító-bál. A bál rendezősege ér-
síti a közönséget, hogy a hangversenye és tá-
mulatságra szóló jegyek ára a nyolc első sor-
ban 4 kor, a többi sorokban 3 kor. A kártya-
jegyek ára 2 kor. Jegyek ifj. Klein Mór kör-
kereskedésében a mai naptól kaphatók. A nyil-
verseny érdekes műsora a napokban kerül
vadászágra. A tombolára szánt tárgyakat

ország képviselő és tizenkét más tagja a kaszinónak, indítványt terjesztett a közgyűlés elé, az alapszabályok akként való módosítása iránt, hogy:

1. a kaszinó tagja csak olyan férfi lehet, aki a magyar alkotmány és nemzeti önállóság ellen nem vétett; 2. kizárandó a kaszinóból az, aki a magyar alkotmány és nemzeti önállóság ellen tör.

E módosítás dolgában a választmány bizottságot küldött ki, mely mostanában terjesztette véleményét a kaszinó választmánya elé és úgy találta, hogy illetően módosítása az alapszabályoknak mellőzhető, nagyon egyszerű oknál fogva, mert az alapszabálynak van egy pontja, amelyik kimondja az újonnan belépő kaszinótagra, hogy fedhetetlen jelleműnek kell lennie. Már pedig, aki a magyar alkotmány és a nemzeti önállóság ellen vétett, fedhetetlen jelleműnek nem mondható, szintugy az sem, aki mint kaszinótag ugyanezt a bűncselekményt elköveti.

— **Eljegyzés.** Zdray Géza aradi csemegekereskedő, Záray Odón ny. iskolaigazgató fia, eljegyezte kovásznai Becsek Ilonka kisasszonyt, kovásznai ifj. Becsek Imre tekintélyes kovásznai polgár és fürdőbőrlő bájos leányát.

— **Előadás az iparművészetről.** Az Aradi Kereskedők Köre által rendezett szabad liceum második estjén, kedden, Jankó Gyula fa- és fémipariskolai tanár tartott nagy érdekességű előadást az iparművészetről. Ismertette az iparművészet jelentőségét a mindennapi életben és különösen a kereskedők hivatásában, azután megkezdte az iparművészeti stílusok ismertetését a legrégibb időkől fogva és igen érdekesen fejtegette az egyiptomi stílust. Az élvezetes előadásért Meer Armin, a kör közmivelődési osztályának igazgatója mondott köszönetet.

— **Új fakeskedő cég Aradon.** Aradon egy új fakeskedő cég jegyeztette be magát. Ugyanis Seidner Rudi, aradi terménykereskedő egy dévai fakeskedővel együttesen megvásárolta a százrégeni tutajtársulat aradi fetelepét, amely egy Boros Béni-téri házból és nagyobb épületfa raktárból áll. Az új cég *Katzander és Seidner* név alatt jegyeztette be magát.

— **Az arad-lovrin-zsombolyai vasut. Nagybecskerek-ről írják:** Az arad-lovrin-zsombolyai vasut ügye a megvalósulás felé közeledik, amennyiben legutóbb Csatád és Grabác községek egyenként 100.000 koronát, Bogáros község pedig 60.000 koronát szavazott meg az építésre. Ha Zsombolya és Lovrin községek hasonló arányban járulnak támogatásukkal az építéshez, úgy a vonal létesítése biztosítottnak tekinthető.

— **Új telefon.** Az aradi román püspöki széksék nyomdája be kapcsoltatott az aradi és az arad-megyeyi telefonhálózatba. Az új telefon száma: 266.

— **Egy román bank — a román gimnáziumért.** A nemzetiségi pénztárak gyákran tiltakoznak a vád ellen, mintha ők a románok nemzetiségi és kulturális céljainak eszközei volnának, holott ők csak közgazdasági missziót folytatnak. Ennek a mentegőzésnek egyik cáfolatát vesszük most hírül. A brádi *Crisana* nevű román bank a brádi román algimnáziumnak főgimnáziummá leendő kifejlesztésének alapjárá 50,000 koronát szavazott meg. Ahhoz, hogy a Crisana mit csinál a pénzével, csak a részvényeseinek lehet köze. De amikor egy kisebb vidéki bank egy nemzetiségi iskolára annyit szavaz meg, a mennyinél nem sokkal lehet több az évi jövedelme, — akkor a pénztár nem a közgazdasági célokért, hanem a politikaért és a nemzetiségi célokért van. Ezzel együtt említjük meg, hogy Brádon ez összesen kívül a gimnázium céljaira 17,000 koronát irtak alá.

— **Új állomási épületek.** A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a milovai és csicsér-mondorlakai megállóhelyeken megnövekedett forgalomra való tekintettel, mind a két helyen új állomási felvételi épület emelését látta szükségesnek. E végből, amint az idő engedni fogja, megkezdik az építést úgy Milován, mint Csicsér-Mondorlakon.

— **A pécsai vashid.** Az aradi vashid ügyével egy időben dűlőre jutott a *Magyarpécska* és *Németszentpéter* között építendő Maros-vashid ügye. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett *Aradmegyéhez*, amelyben megengedi, hogy Magyarpécska a kincstártól megvegye a kompon gyakorolt vámszedési jogot a vashid fölépítése után, a vashidon gyakorolhassa. A miniszteri leirat megállapítja a hidon szedhető vámdíjak összegét; gyalogszemélyek 4 fillért, egyfogatu kocsis teher nélkül 18 fillért, teherrel 24 fillért, kétfogatu kocsis teher nélkül 24 fillért, teherrel 32 fillért fizet a hidon való átkelésért. A vám jövedelme csak a hid költségeinek fedezésére és fentartására fordítható. A kereskedelemügyi miniszter rendeletét a hivatalos lap mai száma is közli.

— **Művészet-e a fényképészet?** Ezen vitakoznak nagyon sokat, azonban ha végig tekintünk a modern művészeti törekvéseken, azt vesszük észre, hogy rövid idő óta a fényképészet is a művészetek sorában találjuk. Egy egészen új irányt, felfogást, eljárást, egynéhány lelkes németországi fényképész kezdett kultiválni és utat törve, ma már nagyon sok követőre találunk. Az ugynevezett, Bildnissek, Freilichtstudiák kezdtek előtérbe nyomulni és a való élet változatosságával, annak természetességével igyekeztek a fényképen oly hatást kelteni, hogy méltán feltűnést keltettek. Így Dürkopp Hamburgban, Perscheid Lipsceben, Raupp Dresdában élő mesterek ma már nem is készítenek másfajta képeket, csak tisztán illusztrativ jelleggel bírókat. Ezen mestereket és irányukat érdemesnek találta Weisz Hugó aradi fényképész is követni, és újonnan épült műtermében sok alkalma van ily képek készítéséhez, modelljeinek eredetiségével és bájosságával sok újat tud alkotni. Nehány ifyfajta képet a műterem Andrassy-téri kapualjában láthatunk; dicsérik a mestert.

— **Halálozás.** Weichert Aurórá, az Aradon általánosan ismert énekesnőt súlyos csapás érte: édes anyja Weichert Alajosné, szül. Koffler Janka, fővárosi árvászekei ülnök özvegye, 59 éves korában ma Budán meghalt. A megboldogultat fián, leányain és unokáin kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Praeservativ ideális legjobb minőségben** Vojtek és Weisznál. 112

FERENCZ JÓZSEF kasszár

A szegénytanulók báljának jövedelme.

(Beszámolás.)

Arad, január 23

Igaz szeretet és hála hangján mondunk köszönetet Aradváros nemesszívű közönségének. Most is, mint mindenkor jó közönségünk áldozatkészsége tette lehetővé azt a sikert, melyet január hó 12-én rendezett estélyünk úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben felmutat. Az árvák letörült könyve és szívükben fakadó hála legyen jutalma mindazoknak, kik szeretetökbe fogadták őket s fáradtak értök.

Hálás szívvel mondunk köszönetet egyesületünk fáradozatlan s áldozatokban határt nem ismerő védasszonyainak. Ők adták össze az ételeket és italokat. Megköszönjük az Aradi villamvilágítási telep és az Aradi légszuszgyár igazgatóságainak, hogy a szükséges világítást díjmentesen teljesítették.

A Tarka-szinpád érdekében sokat fáradt dr. Tisch Mórné és dr. Oncu Miklósné. Rendezték Keszler Ede és Mariházi Miklós Szereplők voltak: Mariházi Miklós, Jánossy Böske, Keszler Ede, K. Kápolnai Juliska, Török Ferenc dr., Kara Mancsi, Stroke Henrik, Böloni Ilus, báró Bedeus Bella, H. Harmath Józsa, Jahl Nándor és Sz. Rontai Boriska. A zongorát Faix Jaques volt szives kölcsön adni.

A pénztárnál Kristyó Jánosné és Steiner Jakabné fáradoztak.

A pezsgónél Szalay Antalné felügyelete alatt közreműködtek: Szabó Béláné, Mokry Jenőné, Bogdánffy Béláné, Boór Kálmánné, Szakolczay Lajosné, Herczig kapitányné, Kabdebó Margit, Vajda Olga, Vajda Ilci, Hirschmann Böske, Kugler Lala és Szalay Ilonka.

A bor gondozását Schor Lajosné, Gutzjahn Mihályné, Halmai Andorné, Gellényi Ernőné, Jakabffy Dezsőné, Schuster Ilma, Tenner Aranka, Szathmáry Sata, Verzár Margit és Csiky Lenke teljesítették.

A cukrászda édességeit báró Bánhidny Antalné és dr. Tisch Mórné, báró Bohus Juliska, Böloni Ilus, Török Ilonka (Világos), Balázs Juliska (Világos), Kara Mancsi, Schvartz Irma és Voraffka nővérek osztották a közönségnek. Ugyancsak a cukrászda jövedelmét növeli Nyéki Rédl báróné 60 kor. adománya is.

Az ételeket osztogatták a vacsoráló közönségnek: dr. Múlek Lajosné, Hermann Gyuláné, Varjassy Árpádné, Kintzig Gézané, Kádas Kálmánné, Szabó Zoltánné, Boros Bérniné, Vertán Margit, Boros Anna, Boros Margit, Szathmáry Ilonka, Kabdebó Józefin, Lukács Mariska, Majerhoffer nővérek, Kintzig Janka, Drexler Szilárd, Szentiványi Stefánia, Dániel Gábris, Dániel Kamilla, Sagen Irma, Sarlot Fanny, Montag Erzsé, Basch Böske, Barta Ilon.

A teánál Lukácsy Lajosné, Simay Ilonka, Tötössy nővérek és Simay Gábris tevékenykedtek.

Fogadják valamennyien hálás köszönetünket. Lekötelezték szives előzékenységgel Zellner J. a katonazenekar karnagya, ifj. Klein Mór cég tulajdonosai, Strumberger Oszkár és az aradi sajtó munkásai, a hírlapírók.

A mulatság bevételei voltak: Belépő jegyekből 1470 kor. Hauser elnök gyűjtése 1465 kor. Felülfizetés a pénztárnál 254 kor. 90 fill. A pezsgő jövedelme 1000 korona, a cukrászda Nyéki Rédl báróné 60 koronás felülfizetésével együtt 171 kor., a tea jövedelme 207 kor., a bor jövedelme 365 kor., összes bevétel 4932-90 kor.

Kiadások: Számlák 1188 kor. Tarkaszinpád költségei 145 kor. Összesen 1283 korona.

A január hó 12-én rendezett pitnik tiszta jövedelme tehát 3649 90 kor., szóval háromezerszázszáznegyvenkilenc kor. és 90 fillér.

Ez a fényes eredmény mutatja városunk nemeslelkű közönségének jó szívet. A szegénytanulókat segélyező egyesület nevében: Aradon, 1907. január hó 21-én. Özv. Hauser Károlyné, ezredesné, egyes. elnök. Kovács Vince egyes. titkár. Múlek Lajos dr. egyes. pénztáros.

Hauser ezredesné munkássága folytán begyűlt felülfizetés: Mokry százados és neje 20 kor., Pick Ernőné 10 kor., özv. Andrányi Károlyné 20 k., Kremer József és neje 50 kor., Dániel Kálmán 10 k., Dr. Onku Miklósné 30 k., Viktória takarékpénztár 50 k., Konsitzky Viktor és neje 10 k., Biró Albertné (Kupa) 20 k., Báró Bohus Zsigmond és neje 40 k., Ottubay Berta 10 k., gróf Wenkheim Frigyesné Kigyós 50 kor., Gaudernakné 6 nagyméltósága Szeben 10 k., Glück Frigyes Budapest 20 k., báró Wodianer Albert Budapest 29 k., özv. Markovics V. né Bpest 4 k., Barabás Béla és neje 30 kor., Biró Albert Kupa 40 k., Lócs Rezsőné 20 k., özv. báró Wodianer Albertné Pozsony 20 k., gróf Bréda Viktorné Budapest 20 k., Klobusitzky főhadnagy és neje 10 k., Weiler család 20 k., Schaffer Henrik 20 k., Bolezni Antal 40 k., gróf Gyürky László és neje Vinga 10 k., Szathmáry Gyuláné 20 k., Purgly László és neje 20 k., Kövér Márton 40 k., dr. Baross Ferenc 10 k., Ottenberg Tivadar 10 k., özv. Gajdos Józsefné 10 k., Széchényi Kázmérné 10 k., Lippner alezredes és neje 10 k., Andrányi Károly 50 k., dr. Leitner Kálmán 10 k., Fábian Lajos és neje 20 k., Kövér Béla és neje 10 k., özv. Hauser Károlyné 20 k., Bing Béla és neje 20 k., Fábian László és neje 15 k., Motianu metropolita Nagyszomben 10 k., idb. Purgly János 20 k., özv. Nikodém Jánosné 10 k., Prettnér Etelka 20 k., id. Nachtnébel Ödön 20 k., dr. Onsu Miklós 10 k., Czárán Márton és neje 20 k., Papp I. János püspök 20 k., özv. Kintzig Józsefné 10 k., Aradcsanádi takarékpénztár 100 k., Blum Lipót 6 k., Capdebó Géza ezredes 10 k., Első Aradi Takarékpénztár 100 k., Polgári Takarékpénztár 50 k., Aradmegyei Takarékpénztár 100 k., Miskolczy Imre 10 k., Ipar- és Népbank 50 k., Bogdánffy Béláné 20 k., dr. Mittler Izidorné 10 k., összesen 1465 kor.

A pénztárnál felülfizettek: Biró Kálmán 40 k., Török Árpádné 4 k., özv. Kabdebó Béláné 4 k., Oncu Miklós 6 k., Dániel Endre 10 k., Hady Antal 2 k., Szalay Arnold 1 k., Szontagh Gusztáv és neje 10 k., dr. Múlek Lajos és neje 8 k., Müller Károly 6 k., Herczig kapitány és neje 42 k., Friebeisz Miklós és neje 12 k., Várnai Jenő 5 k., Kabdebó János dr. 6 k., Varjassy Lajos dr. 2 k., Steiner Ferenc 2 k., Ditrich ezredes 12 k., Kirchbauer Lajos 2 k., Ring Géza 20 k., Purgly Emil 2 k., dr. Nemes Zsigmond 6 k., Kintzig János 2 k., Eles Árminné 10 k., özv. Kintzig Ferencné 16 k., Kintzig Béla 16 k., Wadowszky Gusztáv és neje 20 k., Kabdebó Antal 6 k., Vecsey Jenő 2 k., Összesen 254 kor.

Egy szert bevenni,

mely csak ideiglenes hatással bír, épp oly céltalan, mintha kifáradt lovakat ostorozunk. Másképp áll a dolog azonban, ha oly szert veszünk, mint például a Scott-féle Emulsio, mely a legjobb csukamájolajból alfoszphorsavas mész és nátron hozzáadásával készül és az egész test szervezetét gyorsan és állandóan erősíti, úgy hogy a legrövidebb idő alatt a gyöngeségi tünetek elmúlnak teljesen és helyükbe erőteljes egészség és új akaratérő lép. Mint erősítő szer gyöngé, vézna gyermekek és lábadozók részére a Scott-féle Emulsio teljesen egyedül áll a maga nemében. A Scott-féle Emulsio összehasonlíthatatlanul hatásosabb és gyógyerejében gazdagabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
BUDAPEST, IV., VACI-UTCA 34—50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f. 4000
Kapható minden gyógyszerárban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Incidens egy tárgyaláson. Mihucz Sebkőné mikalakai asszony a múlt évben azt hirteltelte Balogh Zoltán mikalakai segédjegyzőről, hogy ez a község pénztárából nagyobb összeget sikkasztott és meghamisított egy jegyzőkönyvet. Balogh panaszára ma tárgyalta a rágalmazási pert az aradi törvényszék Bittó József elnöke alatt. A tárgyalás folyamán érdekes incidens játszódott le. Az elnök ugyanis Szokolczay Lajos kir. ügyész kérelmére rendreutasította Mihuczáné védőjét Janku Kornél drt., aki a magyar közigazgatási tisztviselőkről nem éppen hízolgőn nyilatkozott. A bíróság a vádlottat rágalmazásban bűnösnek mondta ki, ötven korona fő és tíz korona mellékbüntetésre ítélvén Mihuczánét. Az elítélt felebezett.

NAPIREND.

Január 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Timót. — Görög keleti naptár (január 11.): Teodorár. — A nap két 7 óra 30 perckor, nyugszik 4 óra 45 perckor.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.). Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Adón délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 23

Amerika 1/8 magasabb. Kínaiat és vételkédv korlátozt. Elkelt 25,000 meternázsa tartott áron. Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.44—7.45	7.43—7.44
Buza októberre	7.76—7.77	7.76—7.77
Rozs áprilisra	6.74—6.75	6.74—6.75
Zab áprilisra	7.35—7.36	7.34—7.37
Új tengeri	5.13—5.14	5.12—5.13

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	418 —
Magyar hitelrészvény	433.50
Magyar jelzálog hitelbank	521.50
Osztrák-magyar államvasutai részvény 1907.	75

— Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület január 26-án délelőtt fél 10 órakor s esetleg folytatólag 27-én és 28-án tartja I. igazgatóválasztmányi gyűlését. Tárgy: A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvények módosításának részletes megbeszélése, a küszöbön álló revízió alkalmából.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Január 23.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 127—128 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 127—128 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 128—129 fillérig. Szerbiai: Nehez páronként 26 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közep páronként 24—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Január 19. napján volt készlet 13,998 darab, január 20. napján felhajtott 394 darab, január 20. napján elszállított 25 darab, január 21. napjára maradt készletben 18,409 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Változatlan.

IDEGENEK ARADON.

Január 23

Központi szálloda. Rozvány József magánzó Nagyszalonta. — Cséte Mihály birtokos Nagyszalonta. — Grósz Mihály kereskedő Pankota. — Vámos Jenő fakereskedő Nagyvár. — Rorvasch Viktor főpincér Berettyóújfalun. — Sidney Jenő kereskedő Budapest. — Kirsch J. szállodás Resica. — Kronberger Zsigmond fakereskedő Budapest. — Bader J. igazgató Temesvár. — Kolreuter Ignác fakereskedő Déva. — Berger S. H. kereskedő Bécs. — Beck Dezső kereskedő Budapest. — Rind Emánuel kereskedő Bécs. — Mauerstein Ferenc kereskedő Nagyvár. — Wallenstein Jenő kereskedő Nagyvár. — Salzman Károly kereskedő Bécs. — Veisz Miksa kereskedő Bécs. — Péter Albert kereskedő Budapest. — Kanitz Emil kereskedő Budapest. — Ferdeman Ferenc kereskedő Budapest.

Fehér Kereszt szálloda. Vasmer báróné birtokos és nővére Simánd. — Veichert Miksa gyáros Újvidék. — Irom Simon kereskedő Temesvár. — Pollák József kereskedő Makó. — Schwarz Samuel kereskedő Makó. — Tomka Sándor birtokos Baja. — Herczeg István bérő Baja. — Gulyás Andor hivatalnok és neje Szeged. — Szendrey Árpád hivatalnok Pozsony. — Rónai Ernő kereskedő és neje Miskolc. — Bauman Manó kereskedő Zombolya. — Vagner Salamon vállalkozó Zenta. — Engelman Imre kereskedő Szeged. — Szenes Simon kereskedő Szeged. — Heim Sándor gazdálkodó Nagyszeben. — Mocsári Aladár hivatalnok Kecskemét. — H-cht Izidor utazó Budapest. — Bárony Andor utazó Budapest. — Vachman M. utazó Budapest. — Erényi József utazó Budapest. — Litkey Gábor utazó Budapest. — Lang Sándor utazó Budapest. — Blum Bernát utazó Budapest. — Valtman N. utazó Budapest. — Bienenstock Gyula utazó Budapest. — Stern Mór utazó Bécs. — Lengyel Mór utazó Bécs. — Krausz Salamon utazó Bécs. — Fischer Imre utazó Bécs.

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet.

Csütörtökön, 1907. évi január hó 24-én:

A szép Ilonka.

Magyar énekes játék 3 felvonásban Vörösmarty költeménye alapján írták: Szávay Gyula és Vágó Geza. Zenéjét szerző: Szabados Béla.

SZEMÉLYEK:

Mátyás király Kapossy J.	A csaplórosné Zsigmond A.
A herceg k. a. Zalai Margit.	Sebő, lantos Körössy Juci.
Peterdy Hunyadi J.	Gerő, antos Molnar Ilona.
Szép Ilonka Harmath J.	A kántor Szathmari A.
Marzio, bolond Nyárai A.	Oreg t t Kulcsár L.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTER.*

Ajánlok

Tiszta akác és vegyes virágméz.

Különleges, tiszta, illatos valódi

Gyógy Hársfa Virágméz,

köhögés, rekedtség, és gyomorhaj ellen rendkívül gyógyhatással van.

Üvegekben és nagyobb mennyiségekben kapható.

Friss cataniai vérbélű muskát narancsok. Stiriájerce és mindenféle hizott szárnyasok saját hizlaldából. 175

DÜRR GUSZTÁV,

csemegé, fűszer, pezsgőbor és ásványvíz kereskedése

ARAD, a városházzal szemben. Telefon 118. sz.

KNEFFEL KÁROLY és FIA
VASKERESKEDÉS
SZÉN-OSZTALVA
BÜKK-FASZÉN.
KOVÁCS-SZÉN.
SALON-FÜTŐSZÉN.
TAKARÉKTÜZHELYSZÉN.
LÉGSZESZ-PIRSZEN.
ARAD, ANDRÁSSY TÉR 14. sz.
TEL: 118. sz.

Köszén tüzelés

takaréktüzhelyben és kályhában rendkívül hőtartó és jelentékenyen

olcsóbb mint a tűzifa

Valódi

Perzsa Szőnyegek

raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 2. sz.

(Sebessy-féle ház)

Schwartz Zsigmondnál

létezik.

Árak 15 forinttól kezdve.

Menyasszonyok figyelmébe!

12 személyes üvegekészlet 100 drb. Ft. 25.

Finom gravírozott üvegből: K. 50.

3 Vizes üveg	12 Söröstübler
3 Boros „	18 Vizes pohár
2 Likör „	12 Boros pohár
12 coccacv. likör pohár	1 Gyümölcsállvány
12 Tokaji boros pohár	1 Befőttestál
12 Vörös boros „	12 üvegtányér

Legfinomabb minőségű porcellánok:

Étkező készlet 6 szem. 26 db. Ft. 6.50-tól

feljebb.

12 személyes étkezőkészlet	80 drból	
12 „ kávészekszlet	15 „	Frt. 62.50
12 „ teás	15 „	K. 125.
12 „ mokka	15 „	
Összesen 125 darab		

Rendkívül olcsó mosdókészletek, Villany, légszusz, benoidgáz és egyéb csillárok. Esküvői ajándékok, Valódi nikkel főző és diszcedények stb. stb.

Gebhart Testvéreknel

ARADON.

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.) Üveg, porcellán, tükör, képkeret, lámpa és csillár üzlet — Üvegezési vállalat. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2106

Vau szereztem a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy
Fischer Samu

pék- és sütőde

üzletét

átvettem és saját nevem alatt vezetem. — Minden nap friss fehér sütemény, fehér kenyér, barna és rozskenyér és valódi gracham kenyér, déli sütemény és házi kenyér szépen és ízletesen lesz készítve. 2891

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Leicher Frigyes,
Deák Ferencz-utca 16.

Megerkeztek a béli divat újdonságok!

Brunner Béla

ári divat- és különlegességek ártala

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát hol a legjobb és legdivatosabb béli ingek, gallérok, kékeltők, nyak-kendők, keztyűk, selyem ruhakendők, harisnyák, s b. újdonságok kaphatók.

Legszébb béli toll-, selyem-, gazd-kegyetők kiállításán melyen lezártított árakon.

Nagyszerű választék francia és angol illatszer különlegességekben.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Videki megrendelések azonnal elintéztetnek. 138

KOSSUTH-utca
67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester üzletében

a legjobb anyagból készült férfi, női és gyermek cipők nagy választéka. — Megrendeléseknél szíves bőrk nagy választéka.

Saját készítés!

709 Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

Plissirozás és gouvellirozás bármely szélességben elfogadtatik.

Városi telefon 477.

Ifj. Kopetkó

Károly

Arad, Weitzer János-u. 2.
(Minorita-palota.)

Báli seson beállítával

Báli keztyűk,

Báli harisnyák,

Báli legyezők,

Báli virágokban

óriási nagy választék.

Megyei telefon 477.

Nagyban és kicsinyben.

Braun Ignác

Kubina Béla

üzletvezető papírkereskedése ARAD, Deák Ferenc-utca 2. (Sebesi ház) volt Krausz Paulin-féle üzletheiységben megnyitott. Ajánlja dusan felszerelt raktárát, a legolcsóbb árak mellett nagyban és kicsinyben. Szivarka hüvelyek árát raktára. 1 doboz 100 darab 8 krtól 30 krig, 10 doboz 1000 darab 70 krtól 2 frtig. Képes levelezőlapok nagy választékban. Darabja 1 krtól 10 krig, 100 drbként 80 krtól 7 frtig. Azonkívül minden e szakmába vágó áruk, író és levélpapírok, üzleti könyvek, iskolai ír. szerek, füzetek, szóval mindennemű cikkek a legolcsóbb árban kaphatók. Pontos és gyors kiszolgálás. A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezik

Kubina Béla,
üzletvezető.

2871

Hallatlan olcsó árak.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely ártatlan, ártalmatlan s rögtön szépsít.

A Földes-féle MARGIT-CREMET gyorsan és biztosan ható ártalmatlan sz. szepítők, májoltók, bőrtáplálók, pattanások, kiütések s mindennemű bőrből áll. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnék annak páratlan és csodás hatásáról. Egy térsely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában.

Hölgyek és uraknak igen fontos!

Hajós-féle

Hajregenerator

az ősz haj eredeti színet és ifjúkori szépségét rövid idő alatt visszaadja. Sem a fejbőrt, sem a fehéreneműt nem piszkítja. Ára 1 kor. 20 fillér.

Hajós-féle

Goldelse

aranyzőkére fest minden haját. Meglepő eredmény. Teljesen ártalmatlan. A hajbőrt erősíti, a korpaképződést megszünteti. Ára egy üvegnek 2 kor.

Hajós-féle

Depilatorium

kitűnő a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer. Kezelése a legegyszerűbb. 5 percz alatt a haját bármely helyről eltávolítja. Ára 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Rendkívüli ujtás a

ruhavarrás

terén.

Nagyságos Asszonyom!

Mielőtt ruhát varratna, tegyen nálam kísérletet. Behoznyitom a melyen tisztelt hölgyközönségnek, h. gy olcsó árért is lehet izléses, csinos és finom munkát végezni.

Teljes ruha varrás	5 frt.
Kosztüm	7 frt.
Schlafröck	2 frt.
Bluz	2 frt.

Kiváló tisztelettel 3010

őzv. Perin Mirónné,

Kossuth-u'ca 68. sz.

Uj házbán!

Flórián-utca 6c. alatt

Kiadó az emeleten egy alkovo lakás butorozva, esetleg üresen, légszűrőszellőzőkkel ellátva. Kiadó a földszinten egy 4 szobás lakás előszobával és mellékhelyiségekkel. Bővebbet:

Brunner Bélánál

Szabadság-tér 20. 3204

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenes téglagyárában

Miklakan, a Radnai-ut végén.

A motoros vasut megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu horonyolt és kupola cserepekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Maszni János

építész és építő-mester műszaki irodája

Arad, Andrassy-tér 8.

(Templommal szemben.)

Elfogad az építészeti terén előforduló mindennemű

irodai és kivételi munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel

Maszni János,

építész. 103

női kalap divat-terem!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy **Aradon, Deák Ferenc-utca 2. szám alatt** (Sebesyház) egy, a mai kor és modern ízlés minden követelményének megfelelő

női kalap divat-termet nyitottam

Üzletemben a legelőkelőbb cégektől kikerült és legszebb kivitelű modelleket állandóan raktáron tartom.

Allandó és a legnagyobb választék **gyászkalapokban.**

Átalakítások és minden a szakmába vágó munkálatok jutányosan és pontosan végeztenek.

Videki megrendeléseket a legmesszebb menő körülményekkel eszközölök. 142

Szíves partfogást kér

AMTMANN ANNA

Arad, Deák Ferenc utca 2.

A ki jó

zamatos, igen finom
Rumot akar készíteni,
vegyen 80 fillért egy
üveg 2871

Rumkivonatot.

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél.

12425—1906. tkvi sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsidai Mátyás mint jelentkező és Galbácsi Mátyás csatlakozott végrehajtónak, Szabó Mátyás zimándujfalui lakos végrehajtást szenvedő elleni 824 kor. és 824 kor. tőkekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyben az aradi kir. törvényszék területén levő Aradmegye, Zimándujfalu községben fekvő s. a. zimándujfalusi 32. sz. tjkvben A. I. 7., 9., 11—12. sor 33/a., 274/a, 388/a. hrszám alatt felvett üres beltelek, szántóföldek és ^{2200/307-681} ed rész legelő-illetményre az árverést 1038 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1907. évi április hó 18. napján d. e. 9 órakor Zimándujfalu községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapi-

tott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 103 kor. 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Aradon, 1906. évi december hó 29-én.

Aknay,

kir. tszéki bíró.

199

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg uton megnyílt.

24 évig az aréna épületben volt üzletünk a folytonos házber emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

(Müller-házba)

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házber miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt. Magunkat a n. é. közönség szíves partfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel **KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó”-hoz.**

József főherceg-ut 11. 2882

209—1907. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál megüresedett és az 1907. évi február hó 13-ik napján tartandó rendes havi közgyűlésen választás útján betöltendő gazdasági tanácsnoki és az ennek betöltése következtében megüresedhető adóügyi tanácsnoki, aljegyzői és fogalmazói állásokra a város hatósági szervezetéről alkotott szabályrendeletben és a m. kir. belügyminister 99502—907. számú rendeletével megalkotott fizetés és lakbérilletmény élvezete mellett az 1886. évi XXI. t.-c. 87. §-ának rendelkezéséhez képest — pályázatot hirdetek.

Felhívom azokat, akik az említett állásokra pályázni óhajtanak, hogy az 1883. évi 1. t.-cikkben előírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1907. évi februárius havi 11-ik napjáig hozzám benyujtsák.

Varjassy,
polgármester.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. l. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyancsak

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

1904

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi salsónra való tekintettel a villa és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti lugasaim, székeim-, padjaim- és napvédőim

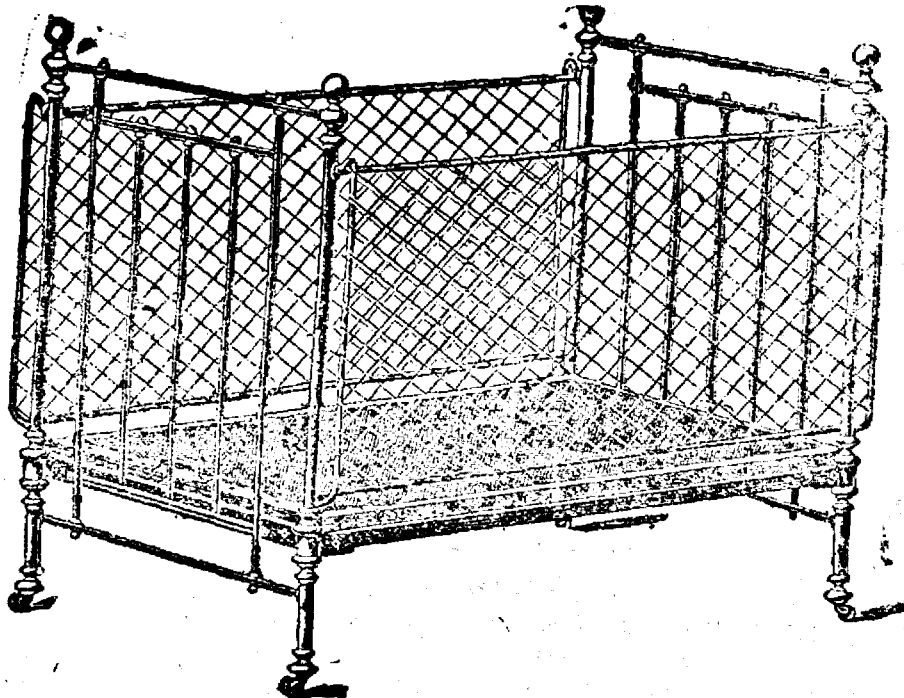
elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Saját gyártmányu

2986

réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek
pazar kiállításban.

Kivánatra képes árjegyzékkel vagy írásbelileg szolgálak költségvetéssel

Szíves megrendelést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: **Aulich Lajos-utca 14. szám.**

Raktár: **Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)**

Telefon szám 428.

Telefon szám 126

Telefon szám 126

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Korvin Mátyás-utca 3.

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műtermét, a legújabb, legstílusosabb és legolcsóbb díszítéssel és butormunkáit — Elvállalok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legszerényebbtől a legelőkelőbbig, helyben és vidéken. Számtalanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem.

Kiváló tisztelettel

27

WUNDER VILMOS.

30 napig

maradnak érvényben ezen rendkívül
mélyen leszállított

Occassió árak.

Csak elsőrendű minőségű áruk olcsó árban!

Rumburgi vászon uri nadrágra	frt 3.85 4.45
Teljes vég királyvászon női fehérneműre, vékony szálú	5.— 5.50
Teljes vég hollandi vászon ágyneműre	5.80 6.65
Cégem különlegessége 50 rőfös rumburgi minden célra alkalmas	7.95 9.—
Teljes vég szintartó Canavász, kitűnő mi- nőség	3.90 4.50 5.50 3.90 6.50
Teljes vég Schifon, kitűnő minőség	frt 3.90
" " Schroll, kitűnő minőség	4.85
" " " jobb minőség	5.25
" " " egész finom minőség	6.65
Lepedővászon varrás nélkül 1 szélben	5.94 6.50 7.75
6 személyes céna damaszt étkezőteríték, abrosz és 6 szalvéta	frt 1.85 2.45
12 személyes céna damaszt étkező teríték, abrosz és 12 szalvéta	5.— 6.35
6 személyes szebbnél-szebb céna damaszt kávé teríték, abrosz és 6 szalvéta	1.35 1.66 2.75
6 darab céna damaszt óriási törülköző	frt 1.44
6 " vászon pohártörő 65 kr., lenvászonból	—88 1.25
6 " flanel pohártörő	—48
Alkalmi vétel rouge paplan most	2.72
Selyem klott óriási paplan, vattás	3.74
Flanel takaró gyönyörű mintákban	1.25 1.65 2.25

Uri fehérneműekre.

5 rétü közelő, színes vagy fehér	frt —.24
R. A. 5 rétü uri gallér, darabja	—15
Tartós uri ing, sima, divatos mellel	—98
D. D. Schifon uri ing, sima, redős vagy piké mellel	1.12
R. R. Schifon diszes, sima, redős vagy piké mellel	1.32
R. R. Schifon háló ing	1.13
Tirol körper uri alsó nadrág 37, 52 és 68 krajczár. Francia szabásu himzett, gombos uri nadrág 72 kr. 6 darab kitűnő vászon zsebkendő 49, 65, 78, 95 kr. Fegyházi kötött uri harisnya most 15, 22, 29 kr. Kötött gyapjú uri harisnya most 35, 42, 46 kr. Tartós uri esernyő 1 frt 25 kr. Mindenki vegyen nyersselyem elegáns esernyő most 1 frt 75.	

**Valamint összes raktáron lévő áruk minden
versenyt felülmúló olcsó árban.**

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Meg nem felelő áruért a pénz visszautadjuk.

Reiner S. Sándor

alkalmi áruháza Szabadság-tér 15.

A nagyforgalom miatt mintákat nem küldhetünk.

Felvétetik azonnal

több jó kiképzett butor és épület

asztalossegéd.

Ajánlatok fizetési igények meghatáro-
zása mellett küldendők az

Erzsébetvárosi kereskedelmi szövetkeze-
— tének asztalos gyárműhelye —

czimére.

178

Hopp Károly

műszaki irodája

Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezése és kivitele:

vizellátás és világítási,

valamint

mórtotelepeknek, stb.

Elsőrendű különlegességi -

* gyárak képviselősege. *

2811

Vérszegénység és sápkórban

szenvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. Bevásárlásnál csak
a valódi Rozsnyay félet fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol országtól hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapnato egyedül:

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

5841

Arad, Szabadság-tér.

Amerikai
önműködő ablakredőket
gyárilag készít
ZIMMERMANN és EISELE

Aradon, Weltzer János-utca sarkán, a „Zöld papagály”-hoz.
Telefon 273. szám.

2783

Grammofonok!
János vitéz, Gül-Baba és a világ leg-
nagyobb művészeinek előadásait otthon
élvezheti! Csekély havi részletekben
kapható
ZIMMERMANN és EISELE

Telefon 273. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó.

egy alig használt Schunder-féle
pedálós díófa-czimbalom. Megte-
kinthető Ries és Társa Szabadság-
tér 5-6 szám 123

Jlles-utca 73. száma ház
nagy kerttel eladó. 121

Több száz

rongált dobozu levélpapírt minden
elfogadható áron árusítok. Veszek
könyvtárakat. — Kerpel Izab
könyvkereskedő. 2685

Széknádvar községben

a legélénkebb forgalmu helyen egy
korlátlan italmérési engedéllyel
bíró vegyeskereskedés házzal együtt
eladó. Cim a kiadóban. 146

Vessünk könyvtárakat

egyes könyvek, Lexikonok, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg
magasabb áron Ingusz I. és
Fia könyvkereskedő Arad 285.

3 szobás lakás

fürdőszobával, a belváros közelé-
ben, magános ember részére ke-
restetik. Ajánlatokat „3 szobás”
címen a kiadóhivatal továbbít.

Sarok-üzlethelyiség

melyben eddig szatyor-üzlet volt,
alkalmas lakással, kiadó. Bővebbet
Aranybér-utca 20. sz.

Gépirónő állást keres.

Cim a kiadóban.

Tíz darab

700-750 literes üres használt
transport hordó eladó Tesits Sán-
dortól Bockó-utca 3. szám. 217

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetséges urak
állnak a kalmazást kaphatnak egy
könnyen eladható házi cikk el-
adására. Pénzbeszédők óvadéka
kerestetik. Ajánlatok „K G I C O.”
címmel a kiadóhivatalba kéretnék. 2881

Keresek

több évre, május 1-től, a főterkö-
zelében egy 4-5 szobás lakást;
egy külön bejáratu, tágas, világos
és irodának alkalmas szobával.
Magános földszintes ház, kerttel,
vagy tágas udvarral előnyben ré-
szesül. Ajánlat a kiadóhivatalba
kéretik. 210

Egy billiárd asztal,

körégő-lámpák, szekrények, aszta-
lok és egyéb butordarabok jutá-
nyosan eladók. Bővebbet Teleki-
utca 15. szám alatt, a gondnoknál

Impregnált nemez

motorokhoz, gépekhez szükséges,
teljesen új állapotban (használatlan)
gyári áron alól eladó. Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Telivér

angol yorkshieri sertésekre, fél
évesek, tenyésztésre alkalmasak.
Megrendeléseket elfogad Gurahonci
uradalom. 202

Ha köszvényben, reumában,
lachiazzan szenved legyen egy üveg

Dr. Flesch-féle

köszvény-szeszt,

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-
láb-, hát- és derekfájást, kezek és la-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható

Dr. FLESC E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárúháza

Győr, Baross-ut 24. szám.

Mástfél deciliteres üveg ára 2 kor Hu-
zamosabb használatra való „Csaladi”
üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „Csa-
ladi” üveg rendelésénél már bérment-
ve utánvétellel küldjük. 160

Vasutasoknak!

és a kiknek szüksége van pon-
tos órára, az javitassa óráját
feltétlenül!

Kepes M.

chronometter és műóránál

ARADON, Asztalos Sándor-
utca 5. szám alatt, ahol bár-
milyen (speciál) óra 3 évi jótállás-
sal lesz pontosan javítva és sza-
bályozva. 192

Minden elképzelhető

**órajavítás
1 korona.**

Zsebóraüveg, mutató 10 kr.

Schwimmer Albert

Órásmesternél Aradon, 137

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

(Pótlal kávéház mellett.)

Kérem a címre

Ügyelni.

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

KLEIN JÓZSEF

Arad, Radnai-ut 10. sz.

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó áron eladók, u. m.: Lövész-u 3a. emeletes,
Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a motoros mentén 440.
számu ház, mely 3-4. esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor. ért törlesztésre eladó.

ház és földbirtokra a legmagasabb
értékig törlesztési részletekben való vissza-
fizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre